पारंपारिक वेशभूषा स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थी

राज्यस्तरीय वक्तृत्व स्पर्धा पारितोषिक स्वीकारताना
कु. सानिका मगर

लोकशाहीपुढील आव्हाने व भारतीय संविधान या
आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटन करताना संस्थेचे अध्यक्ष
मा. जयप्रकाश दांडेगावकर, विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. मनोहर चासकर,
प्रमुख वक्ते श्रीरंजन आवटे (बँकॉक, थायलंड), मा.अॅड. मुंजाजीराव जाधव,
मा.आ. पंडितराव देशमुख, अॅड. रामचंद्र बागल, प्राचार्य मा.मा. जाधव

लोकशाहीपुढील आव्हाने व भारतीय संविधान या
आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्रातील प्रमुख वक्ते डॉ. दिलीप चव्हाण (नांदेड),
डॉ. वंदना महाजन (मुंबई), प्राचार्य मा.मा. जाधव,
डॉ. शारदा कदम आणि संशोधक अभ्यासक

आंतरमहाविद्यालयीन विभागीय व्हॉलीबॉल स्पर्धेत यशस्वी झालेला मुलीचा संघ
सोबत क्रीडा संचालक प्रा. निरंजन अकमार व प्रशिक्षक श्री संजय नाकोड

आंतरमहाविद्यालयीन विभागीय ड झोन कबड्डी स्पर्धेत उपविजेता मुलीचा संघ
बक्षीस स्वीकारताना क्रीडा संचालक प्रा. निरंजन अकमार

bahirjicollege@gmail.com www.bahirjicollege.org 02454 - 220061

ह. बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था, वापटी संचलित

बहिर्जी स्मारक महाविद्यालय

(कला – वाणिज्य – विज्ञान)

वसमतनगर – ४३१५१२, जि. हिंगोली

नॅक 'अ' दर्जा प्राप्त महाविद्यालय NAAC Bengaluru 3.02 CGPA
शैक्षणिक व प्रशासन मूल्यांकन 'ओ' दर्जा प्राप्त (Outstanding - 90.83%)

वरिष्ठ महाविद्यालय

माहिती–पुस्तिका

बहिर्जी स्मारक महाविद्यालय

वसमतनगर, जि. हिंगोली

महाविद्यालयाचे बोधचिन्ह

महाविद्यालयाच्या बोधचिन्हामध्ये महान संत ज्ञानेश्वरांच्या पसायदनातील ''सत्कर्मी रती वाढो'' (आपल्यामध्ये सत्कर्म करण्याची आवड वाढू द्या) हे अर्थपूर्ण संबोधन आहे. या अनुज्ञयेतेमध्ये संत ज्ञानेश्वर संपूर्ण विश्वाच्या समृद्धी आणि आनंदासाठी सर्वशक्तीमान ईश्वराचे आशीर्वाद मागतात. आणि उदात्त हेतु साध्य करण्यासाठी मानवतेचे सत्कर्म आवश्यक आहेत. हुतात्मा बहिर्जी शिंदे यांनी सुद्धा याच भावनेतून लोकांच्या मुक्ततेसाठी आणि कल्याणासाठी आपले जीवन अर्पण केले आहे.

Our college monogram contains in it the meaningful words *"Satkarmi Rati Wadho"* (Let the love for good deeds grow in us), from the great saint Dnyaneshwar's Pasayadan. In this permise Dnyaneshwara Seeks the benedictions of the all almighty God for the prosperity and happiness of the whole universe. And to achieve this sublime goal the good deeds of humanace are essential. Martyr Bahirji Shinde sacrificed his life for the liberation of the people, out of this sentiment only. Our desideratum is to engender a sensible generation of tomorrow, through the medium of education, to build a new post independant democratic India.

हु. बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था, वापटी

ता. वसमतनगर, जि. हिंगोली

कार्यकारी मंडळ

०१)	मा. जयप्रकाश रावसाहेब साळुंके (दांडेगावकर)	अध्यक्ष
०२)	मा. ॲड. मुंजाजीराव नारायणराव जाधव	उपाध्यक्ष
०३)	मा. पंडितराव रामराव देशमुख	सचिव
०४)	मा. उमाकांत अनंतराव शिंदे	कोषाध्यक्ष
०५)	मा. नितीन नागनाथराव जाधव (महागावकर)	सह-सचिव
०६)	ॲड. रामचंद्र खोबराजी बागल	सदस्य
०७)	ॲड. अशोकराव नागोराव सावंत	सदस्य
०८)	मा. शंकरराव गंगारामजी कऱ्हाळे	सदस्य
०९)	मा. अनिल केशवराव नादरे	सदस्य
१०)	ॲड. अजय सीताराम करंडे	सदस्य
११)	मा. प्रल्हादराव रामराव सावंत	सदस्य
१२)	मा. राम निवृत्ती झुंझूर्डे	सदस्य
१३)	सौ. बेबीताई उमाकांतराव शिंदे	सदस्या
१४)	श्री प्रविण गोपाळराव शेळके	शिक्षक प्रतिनिधी
१५)	प्रा. डॉ. नवनाथ नानाराव लोखंडे	शिक्षक प्रतिनिधी

हु. बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था, वापटी

ता. वसमतनगर, जि. हिंगोली

महाविद्यालय विकास समिती

०१)	मा. जयप्रकाश रावसाहेब साळुंके (दांडेगावकर)	अध्यक्ष
०२)	ॲड. मुंजाजीराव नारायणराव जाधव	कार्याध्यक्ष
०३)	मा. पंडितराव रामराव देशमुख	सदस्य
०४)	डॉ. प्रदीप जाधव	सदस्य (विभाग प्रमुख प्रतिनिधी)
०५)	डॉ. व्ही. टी. नरवाडे	सदस्य (प्राध्यापक प्रतिनिधी)
०६)	डॉ. सुभाष क्षीरसागर	सदस्य (प्राध्यापक प्रतिनिधी
०७)	डॉ. सविता अवचार	सदस्य (प्राध्यापक प्रतिनिधी)
०८)	श्री एन. पी. देशमुख	सदस्य (शिक्षकेत्तर कर्मचारी प्रतिनिधी)
०९)	मा. सुभाष लालपोतू	सदस्य (उद्योग क्षेत्र व माजी विद्यार्थी प्रतिनिधी)
१०)	मा. बाबुराव सटवाजी खिल्लारे	सदस्य (शिक्षण क्षेत्र प्रतिनिधी)
११)	मा. दत्तात्रय गुरुनाथ हेर्लेकर	सदस्य (संशोधन क्षेत्र प्रतिनिधी)
१२)	मा. वामनराव वै. सूर्यवंशी	सदस्य (समाजसेवा क्षेत्र प्रतिनिधी)
१३)	प्रा. डॉ. नरसिंग पिंपरणे	सदस्य (समन्वयक, महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता हमी समिती)
१४)	डॉ. मा. मा. जाधव	प्राचार्य, सदस्य सचिव

Bahirji Smarak Mahavidyalaya, Basmathnagar, Dist. Hingoli (MS)

Internal Quality Assurance Cell (IQAC)

1)	Prof. Dr. M. M. Jadhav	Chairperson
2)	Hon'ble Jaiprakash Dandegaonkar	Member from Management
3)	Hon'ble Adv. Munjajirao Jadhav	Member from Employer
4)	Hon'ble Panditrao Deshmukh	Member from Management
5)	Dr. Narsingh M. Pimparne	IQAC Director
6)	Dr. Mahesh B. Swami	Member from Administrative Office
7)	Dr. Pandurang B. Barve	Member from Administrative Office
8)	Dr. Rajkumar N. Ingle	Member from Faculty
9)	Dr. Prashant G. Gawali	Member from Faculty
10)	Dr. Vilas T. Narwade	Member from Faculty
11)	Dr. Sonaji S. Patange	Member from Faculty
12)	Dr. Pradeep S. Jadhav	Member from Faculty
13)	Asso. Prof. Niranjan K. Akmar	Member from Faculty
14)	Asst. Prof. Pradeep G. Ingole	Member from Faculty
15)	Dr. Namdev S. Jadhav	Member from Local Society
16)	Dr. Rohidas Nitonde	Member from Higher Education Stakeholder
17)	Dr. Sanjay W. Jagtap	Member from Alumni
18)	Dr. Savita S. Awchar	Member from Library

प्राचार्यांचे मनोगत

ज्ञान, स्वप्न आणि परिवर्तनाच्या दिशेने एक नवी भरारी

प्रिय विद्यार्थी मित्र-मैत्रिणींनो,

सन २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षात हुतात्मा बहिर्जी स्मारक महाविद्यालयाच्या ज्ञानपरिवारात तुमचे मनःपूर्वक स्वागत करताना मला अत्यंत आनंद होत आहे. तुमच्या आयुष्यातील एका महत्त्वपूर्ण टप्प्यावर तुम्ही या महाविद्यालयाची निवड केलीत, याचा आम्हाला अभिमान आहे. हे महाविद्यालय केवळ पदवी मिळविण्याचे केंद्र नाही; तर जीवनाला दिशा देणारे, विचारांना पंख देणारे आणि व्यक्तिमत्त्वाला तेज देणारे परिवर्तनाचे विद्यापीठ आहे.

महाविद्यालयाने राष्ट्रीय मूल्यांकन व मानांकन प्रक्रियेत (NAAC) ''अ'' दर्जा प्राप्त करून शैक्षणिक गुणवत्तेचा मानदंड उंचावला आहे. तसेच शैक्षणिक व प्रशासकीय अंकेक्षणात ''ओ'' दर्जा प्राप्त करून उत्कृष्टतेची परंपरा कायम राखली आहे. ही यशस्वी वाटचाल केवळ संस्थेची नसून, हजारो विद्यार्थ्यांच्या स्वप्नांची, पालकांच्या विश्वासाची आणि शिक्षकांच्या समर्पणाची साक्ष आहे.

हुतात्मा बहिर्जी शिंदे यांच्या बलिदानाच्या प्रेरणेने उभ्या राहिलेल्या या संस्थेला त्याग, संघर्ष आणि सामाजिक बांधिलकीची महान परंपरा लाभलेली आहे. १९७१ पासून मागील अनेक दशकांपासून ग्रामीण, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल आणि वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांच्या जीवनात ज्ञानाचा प्रकाश पेटविण्याचे कार्य हे महाविद्यालय सातत्याने करत आले आहे. महात्मा फुले, राजर्षी शाहू महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या परिवर्तनवादी विचारांचा वारसा घेऊन ही संस्था शिक्षणाला सामाजिक परिवर्तनाचे साधन मानते.

प्रिय विद्यार्थ्यांनो,

आजचा काळ केवळ पदवी घेण्याचा नाही; तर कौशल्य, नवसर्जन, संशोधन, तंत्रज्ञान आणि मानवी मूल्यांनी समृद्ध होण्याचा आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्ता, डिजिटल तंत्रज्ञान, डेटा सायन्स, संशोधन, उद्योजकता, स्पर्धा परीक्षा, कला-साहित्य-संस्कृती, क्रीडा आणि सामाजिक नेतृत्व अशा अनेक क्षेत्रांत अमर्याद संधी निर्माण होत आहेत. त्या संधींच्या दिशेने तुम्हाला सक्षम बनविण्यासाठी हे महाविद्यालय सज्ज आहे.

निसर्गरम्य १७ एकर परिसरात उभे असलेले हे महाविद्यालय तुम्हाला केवळ शिक्षण देत नाही, तर जगण्याची समृद्ध दृष्टी देते. ८५०० वृक्षांनी सजलेला ऑक्सिजन पार्क, हिरवाईने नटलेला विस्तीर्ण

बगीचा, अद्ययावत वर्गखोल्या, समृद्ध ग्रंथालय, अभ्यासिका, वाचन कट्टा, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र, संशोधन प्रयोगशाळा आणि आधुनिक संगणक प्रयोगशाळा तुमच्या स्वप्नांना आकार देण्यासाठी सतत कार्यरत आहेत.

कला, वाणिज्य आणि विज्ञान या तिन्ही शाखांमध्ये विविध पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांसह संशोधन केंद्रांची सुविधा येथे उपलब्ध आहे. मराठी, वाणिज्य, रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र आणि वनस्पतीशास्त्र या विषयांतील संशोधन केंद्रे विद्यार्थ्यांच्या वैचारिक क्षितिजाला विस्तार देत आहेत. काळाच्या गरजा लक्षात घेऊन नव्या कौशल्याधारित व रोजगाराभिमुख अभ्यासक्रमांचीही भर घालण्याचा संस्थेचा सातत्यपूर्ण प्रयत्न आहे.

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी महाविद्यालयात क्रीडा, संगीत, सांस्कृतिक आणि व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या असंख्य संधी उपलब्ध आहेत. ४०० मीटर रनिंग ट्रॅक, कबड्डी, खो-खो, व्हॉलीबॉल, क्रिकेट, फुटबॉल, आर्चरीची स्वतंत्र मैदाने, इनडोअर हॉल, संगीत विभाग, सांस्कृतिक उपक्रम, राष्ट्रीय सेवा योजना, विविध व्याख्यानमाला आणि ''प्रज्ञा परिसंवाद'' यांसारखे उपक्रम विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाला व्यापकता देतात.

प्रिय विद्यार्थी मित्रांनो,

महाविद्यालयीन जीवन हा केवळ शिक्षणाचा काळ नसतो; तो स्वप्न पाहण्याचा, स्वतःला ओळखण्याचा आणि आयुष्य घडवण्याचा काळ असतो. अनेकांना शिक्षणाच्या संधी मिळत नाहीत; परंतु तुम्हाला ज्ञानाच्या या प्रवासात सहभागी होण्याची संधी लाभली आहे. त्यामुळे प्रत्येक क्षणाचा उपयोग स्वतःला सक्षम, संवेदनशील आणि सर्जनशील बनविण्यासाठी करा.

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम म्हणतात ''स्वप्ने ती नसतात जी झोपेत पडतात; स्वप्ने ती असतात जी तुम्हाला झोपू देत नाहीत.'' तुमच्याही डोळ्यांत अशीच असंख्य स्वप्ने असतील. त्या स्वप्नांना सामर्थ्य देण्यासाठी हे महाविद्यालय तुमच्या सोबत खंबीरपणे उभे आहे.

काळ बदलत आहे. स्पर्धा वाढत आहे. जग कृत्रिम बुद्धिमत्ता, नवतंत्रज्ञान आणि ज्ञानाधारित अर्थव्यवस्थेकडे झेपावत आहे. अशा वेळी तुम्ही केवळ पदवीधर न राहता विचारवंत, संशोधक, उद्योजक, कलाकार, खेळाडू, संवेदनशील नागरिक आणि परिवर्तनाचे वाहक बनावे, हीच आमची अपेक्षा आहे.

फिनिक्स पक्षाप्रमाणे राखेतून नव्याने उभे राहून आकाशाला गवसणी घालण्याची ताकद प्रत्येक विद्यार्थ्यामध्ये असते. त्या सामर्थ्याला दिशा देणे हेच या महाविद्यालयाचे ध्येय आहे. तुमच्या यशातूनच या परिसराचा, समाजाचा आणि राष्ट्राचा विकास साधला जाईल.

चला तर मग ज्ञान, संस्कार, कौशल्य, संशोधन आणि मानवी मूल्यांच्या बळावर उज्ज्वल भविष्याचा संकल्प करूया!

तुमच्या उज्ज्वल, यशस्वी आणि प्रेरणादायी वाटचालीसाठी मनःपूर्वक शुभेच्छा!

प्राचार्य

माहितीपत्रक

हैदराबाद मुक्तिलढ्यातील आजेगावच्या रणसंग्रामातील विरगती प्राप्त झालेल्या हुतात्मा बहिर्जींचे यथोचित स्मारक म्हणून हु. बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था, वापटी सन १९५०ला सुरू करण्यात आली. प्राथमिक विभागापासून ते पदव्युत्तर, संशोधन केंद्रापर्यंत शिक्षण संस्थेने गरुडझेप घेतली आहे. १९७१ साली स्थापन झालेले हे महाविद्यालय केवळ वसमतनगरीचे नव्हे तर या परिसराचे भूषण बनले आहे. ज्ञानाविषयाची अपार श्रद्धा, कार्य करण्याविषयीची प्रगल्भता, आधुनिक दृष्टीकोन, अभ्यासक्रम व अभ्यासक्रमपूरक इतर चळवळीविषयीचा सकारात्मक दृष्टीकोन, दूर्दम्य आशावाद ठेवून शिक्षणप्रेमी व्यक्तीच्या आदरास ही शिक्षण संस्था पात्र ठरली आहे. राज्यपातळीवर कबड्डी, खो-खो, बॉल बॅडमिंटन, फुटबॉल आदी क्रीडा स्पर्धेत यशस्वी झेप या महाविद्यालयाने घेवून राष्ट्रीय आंतरराष्ट्रीय पातळीवर या महाविद्यालयाचे खेळाडू चमकले आहेत. क्रीडा क्षेत्रासोबतच स्पर्धा परीक्षेतही या महाविद्यालयाचे विद्यार्थी यशस्वीपणे वाटचाल करीत आहेत. तसेच सांस्कृतिक क्षेत्रामध्ये महाविद्यालयाचे नाव राष्ट्रीय पातळीवर पोहोचले आहे. कला, वाणिज्य व विज्ञान या विद्या शाखांचे पदवी व पदव्युत्तर वर्ग आपल्या विशेष उपक्रमशिलतेसह कार्यान्वित आहेत.

Schedule for Admission to First Year UG & PG Courses Academic Year 2026-27

		U.G.	P.G.
01.	Commencement of Registration	11/06/2026	16/06/2026
02.	Last Date of Submission of Application	18/06/2026	24/06/2026
03.	Display of 1st Merit List	19/06/2026	25/06/2026
04.	Last Date Payment of Fees & Submission of documents of 1st Merit List	23/06/2026	27/06/2026
05.	Display of 2nd Merit List	24/06/2026	29/06/2026
06.	Last Date Payment of Fees & Submission of documents of 2nd Merit List	29/06/2026	02/07/2026
07.	Spot Admission & Last date of Admission	30/06/2026	03/07/2026
08.	Commencement of Classes	01/07/2026	06/07/2026
09.	Last Date of Submission of Eligibility Form	31/08/2026	31/08/2026

ध्येय व उद्दिष्ट्ये

१) विद्यार्थ्यांना दर्जेदार व मूल्याधिष्ठित व सर्वसमावेशक शिक्षण देणे.

२) ग्रामीण व वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची संधी उपलब्ध करून देणे.

३) नैतिक मूल्ये, शिस्त, सामाजिक जाणीव आणि जबाबदारीची भावना वृद्धिंगत करणे.

४) ज्ञान, कौशल्ये व व्यक्तिमत्त्व विकास यांचा समतोल साधून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास घडवणे.

प्रवेश नियमावली

०१. प्रवेश घेण्यासाठी विहित नमुन्यातील प्रवेश नोंदणी अर्ज आवश्यक त्या प्रमाणित सत्यप्रतीसह व प्राचार्यांच्या अनुमती दर्शक स्वाक्षरीने कार्यालयात जमा करावा.

०२. प्रवेश अर्जासोबत खालील मुळ प्रमाणपत्रे व प्रत्येकी तीन सत्यप्रती सादर कराव्यात.

अ) गुणपत्रिका ब) शाळा / महाविद्यालय सोडल्याचा दाखला (टी.सी.)

क) उत्पन्नाचा दाखला ड) जातीचे प्रमाणपत्र इ) आधार कार्ड

फ) शिक्षणात खंड पडल्यास १००/- रु. च्या स्टॅम्प पेपरवर गॅप सर्टिफिकेट द्यावे लागेल.

ग) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ नांदेडच्या कक्षेबाहेरून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी स्थलांतराचे प्रमाणपत्र (मायग्रेशन सर्टिफिकेट) जोडणे आवश्यक आहे.

०३. प्रवेश नोंदणी अर्ज जमा झाल्यानंतर शासनाच्या गुणानुक्रम व आरक्षण नियमानुसार पात्र विद्यार्थ्यांची यादी आणि प्रतिक्षा यादी फलकावर लावण्यात येईल.

०४. मुख्य यादीतील विद्यार्थ्यांना दिलेल्या मुदतीत प्रवेश घ्यावा लागेल. त्या मुदतीनंतर प्रतिक्षा यादीतील विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिल्या जाईल.

०५. त्याच वर्गात पूणर्प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना संपूर्ण वार्षिक शुल्क प्रवेश घेते वेळी भरावे लागेल.

०६. कोणत्याही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास तशा आशयाचा लेखी अर्ज प्राचार्यांच्या नावे कार्यालयात सादर करावा. प्रवेश रद्द करते वेळी विद्यार्थ्याना संपूर्ण शुल्क भरावे लागेल. भरलेले शुल्क परत मिळणार नाही.

०७. प्रवेश घेण्यापूर्वी महाविद्यालयातील सर्वच नियमांचा व संहितेचा अभ्यास करुन योग्य विषयाची निवड करून व प्रवेश अर्जावर पालकांची स्वाक्षरी घेऊनच प्रवेश घ्यावा.

०८. या महाविद्यालयात मिळणारा प्रवेश प्रारंभी तात्पुरता असून स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाचे नियम व आदेशानुसार विद्यार्थी अपात्र ठरला तर प्रवेश रद्द केला जाईल. अशा प्रकारच्या शैक्षणिक नुकसानीस विद्यार्थी व्यक्तीश: जबाबदार राहील. याबाबतचे सर्व अधिकार प्राचार्यांना असतील.

०९. **शैक्षणिक सवलतीसाठी तसेच परीक्षेस बसण्यासाठी विद्यार्थ्यांची प्रत्येक सत्रातील उपस्थिती ७५ टक्के असणे अनिवार्य आहे.**

१०. महाविद्यालयाच्या प्रवेशाच्या वेळी सादर करण्यात येणाऱ्या मुळ प्रमाणपत्राच्या आवश्यक तेवढ्या सत्यप्रती विद्यार्थ्याने स्वतःजवळ ठेवाव्यात. एकदा सादर केलेल्या मुळ प्रती किंवा सत्यप्रती कोणत्याही कारणासाठी परत मिळणार नाहीत.

११) बी.कॉम. द्वितीय वर्षातील विद्यार्थ्यांना कॉम्प्युटरचा लॅब फायदा घ्यावयाचा असेल तर १५०० रु. फीस भरणे आवश्यक आहे.

राखीव जागांची तरतुद

अ. नोंदणी केल्याशिवाय प्रवेश घेता येणार नाही.

ब. प्रवेश गुणवत्तेनुसार देण्यात येईल.

क. गुणवत्तेच्या आधारे वर्गनिहाय प्रवेश क्षमतेचे ८५% प्रवेश देण्यात येतील. शासन नियमानुसार राखीव जागा त्या-त्या संवर्गातील उमेदवारांसाठी आरक्षित राहतील. तसेच खुल्या आणि राखीव संवर्गातील उपलब्ध जागा पैकी ३०% जागा त्या त्या संवर्गातील महिलांसाठी आरक्षित राहतील.

शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार एकूण प्रवेश क्षमतेच्या ६२% जागा मागासवर्गीय व इतर घटकांसाठी खालीलप्रमाणे राखीव राहतील. सदर आरक्षण महाविद्यालयातील/संस्थेतील क्षमतेच्या मर्यादेपेक्षा जास्त होणार नाही.

०१.	अनुसुचित जाती	१३.००%
०२.	अनुसूचित जमाती	०७.००%
०३.	विमुक्त जाती (तत्सम जाती)	०३.००%
०४.	भटक्या जमाती (जानेवारी १९९० पूर्वीच्या २२ तत्सम	०२.५०%
	जमाती) एनटी-१	
०५.	भटक्या जमाती (धनगर व तत्सम जमाती) एनटी-२	०३.५०%
०६.	भटक्या जमाती (वंजारी व तत्सम जमाती) एनटी-३	०२.००%
०७.	इतर मागास वर्ग	१९.००%
०८.	विशेष मागास प्रवर्ग	०२.००%
०९.	आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटक	१०.००%
१०.	एस.ई.बी.सी.	१०.००%
११.	अराखीव	२८.००%
	एकूण	**१००.००%**

* १५% विशिष्ट अखत्यारीतील प्रवेश खालील प्रमाणे नियमित राहतील.

अ. शिक्षण संस्था - ०५.००%

ब. महाविद्यालय प्रवेश समितीच्या सुचनेनुसार-प्राचार्य - ०५.००%

क. क्रीडा व सांस्कृतिक क्षेत्रात विशेष नैपुण्य संपादन केलेल्या विद्यार्थी व विद्यार्थीनीसाठी - ०५.००%

ड. स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्य, अपंग, माजी व आजी सैनिकाचे पाल्य व प्रकल्पग्रस्तांचे पाल्य यांच्यासाठी विहित प्रवेश क्षमते व्यतिरिक्त २% वाढीव जागावर प्रवेश देण्यात येतील.

कला शाखा

बी.ए. प्रथम वर्ष

१) AEC यातील इंग्रजी हा विषय प्रथम सत्रासाठी अनिवार्य असेल. २) AEC मधील एक विषय (मराठी/हिंदी) द्वितीय सत्रासाठी निवडणे अनिवार्य आहे. ३) GE हा विषय निवडताना आपल्या विद्याशाखेशिवाय दुसऱ्या विद्याशाखेचा विषय निवडावा. ४) Optional I, II, III यापैकी एका विषयाचे SEC निवडावे. ५) IKS सर्व विद्याशाखेच्या विद्यार्थ्यांना अनिवार्य असेल.

BASKET 1

In Sem. I students need to select ANY THREE SUBJECTS, one each from any THREE GROUPS from the following Group as Optional I, Optional II and Optional III.

1) **Compulsory** (AEC) **:** English (I Sem.), IKS, AEC (Marathi/Hindi) (II Sem.)
   अनिवार्य – इंग्रजी, भारतीय ज्ञानपरंपरा, एईसी (मराठी/हिंदी)
2) **Group I :** Marathi / Hindi / English - मराठी / हिंदी / इंग्रजी
3) **Group II :** Economics / Physical Education - अर्थशास्त्र / शारीरिक शिक्षण
4) **Group III :** History / Sociology / Music – इतिहास / समाजशास्त्र / संगीत
5) **Group IV :** Political Science - राज्यशास्त्र

BASKET 2

List of Generic Elective Courses (GE) offered by the faculty of Humanities.
Generic Elective : Only students of other disciplines can opt any one :

Subject	Semester I	Semester II
Marathi	स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा
Hindi	हिंदी भाषा और प्रतियोगी परीक्षाएँ भाग–१	हिंदी भाषा और प्रतियोगी परीक्षाएँ भाग–२
English	English for Competitive Exam-I	English for Competitive Exam-II
Sociology	Basic Sociology	Health & Society
Political Science	Civil Services	Legal Literacy
Economics	Economic for Competitive Exam-I	Economic for Competitive Exam-II
History	Social Reformers in Maharashtra	Social Reformers in Maharashtra
Physical Education	Basic of Yoga Education	Physical Education for Better Living
Music	Introduction of Indian Music-I	Introduction of Indian Music-II

१) सत्र I - CCC 1101 व II - CCC 1102 अभ्यासपत्रिका अनिवार्य.

२) सत्र II साठी Constitution of India - VECOI1151 ही अभ्यासपत्रिका असेल.

मराठी – सत्र I

Optional 1	HMARCT 1101	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कथा आणि प्रवास वर्णन
Optional 2	HMARCT 1102	आधुनिक मराठी कविता
	HMARGE 1101	स्पर्धा परीक्षा : मराठी भाषा आणि व्याकरण
	HMARSC 1101	भाषा कौशल्य : संवाद

मराठी –सत्र II

Optional 1	HMARCT 1151	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : ललित व चरित्र
Optional 2	HMARCT 1152	मध्ययुगीन मराठी साहित्य
	HMARGE 1151	माध्यमातील रोजगार संधी आणि मराठी भाषा
	HMARSC 1151	भाषा कौशल्य : लेखन
	AECMAR 1151	गद्य, पद्य व उपयोजित मराठी

हिंदी – सत्र I

HHINCT1101	हिंदी कहानी साहित्य
HHINCT1102	आधुनिक हिंदी काव्य
HHINGE1101	हिंदी भाषा और प्रतियोगी परीक्षाएँ भाग १
HHINSC1101	हिंदी भाषा: लेखन कौशल
AECHIN1101	साहित्य कलश और व्यावहारिक हिंदी भाग १

हिंदी – सत्र II

HHINCT1151	हिंदी उपन्यास
HHINCT1152	रोजगारमूलक हिंदी
HHINGE1151	हिंदी भाषा और प्रतियोगी परीक्षाएँ भाग २
HHINSC1151	सृजनात्मक लेखन
AECHIN1151	साहित्य कलश और व्यावहारिक हिंदी भाग २

ENGLISH - Sem. I

HENGCT1101	Understanding Literature – I
HENGCT1102	Understanding Prose (Essay Writing)
HENGGE1101	English for Competitive Exams – I
HENGSC1101	Soft Skills
HENGAEC1101	L1 – Developing Spoken Communication (Compulsory English)

ENGLISH - Sem. II

HENGCT1151	Understanding Short Story
HENGCT1152	Understanding Novella
HENGGE1151	English for Competitive Exams – II
HDSCSC1151	Body Language
HENGAEC1151	L1 – Developing Spoken Communication (Compulsory English – II)

SOCIOLOGY - Sem. I

HSOCCT1101	Introduction to Sociology	Core
HSOCCT1102	Basic Institutions in Society	Core
HSOCGE1101	Basic Sociology	GE
HSOCSC1101	Personality Development	SEC

SOCIOLOGY - Sem. II

HSOCCT1151	Basic Concepts in Sociology	Core
HSOCCT1152	Changing Nature of Social Institutions	Core
HSOCGE1151	Health and Society	GE
HSOCSC1151	Counseling Skill and Sociology	SEC

POLITICAL SCIENCE - Sem. I

HPOLCT1101	Political Concepts – I
HPOLCT1102	Indian Government & Politics – II
HPOLGE1101	Civil Services
HPOLSC1101	Political Journalism

POLITICAL SCIENCE - Sem. II

HPOLCT1151	Political Concepts – III
HPOLCT1152	Indian Government & Politics – IV
HPOLGE1151	Legal Literacy
HPOLSC1151	Electoral Politics

ECONOMICS - Sem. I

HECOCT1101	Indian Economy – I
HECOCT1102	Environmental Economics – I
HECOGE1101	Economics for Competitive Examinations – I
HECOSC1101	E-Banking

HECOCT1101 / HECOCT1102 – Optional Paper – M2

HECOCT1101 / HECOCT1102 – Optional Paper – M3

ECONOMICS - Sem. II

HECOCT1151 Indian Economy – II
HECOCT1152 Environmental Economics – II
HECOGE1151 Economics for Competitive Examinations – II
HECOCT1151 / HECOCT1152 – Optional Paper – M2
HECOCT1151 / HECOCT1152 – Optional Paper – M3

HISTORY - Sem. I

HHISCT1101	History of Ancient India (Up to 322 BC) Core
HHISCT1102	History of Maratha Power (1630–1673 AD) Core
HHISGE1101	Social Reformers in Maharashtra GE
HHISSC1101	Tourism SEC

HISTORY - Sem. II

HHISCT1151	History of Ancient India (322 BC to 647 AD) Core
HHISCT1152	History of Maratha Power (1674–1707 AD) Core
HHISGE1151	Social Reformers in Maharashtra GE
HHISSC1151	Tourism SEC

PHYSICAL EDUCATION - Sem. I

Major/Core	IPEDCT1101	Introduction of Physical Education
Practical	IPEDCP1102	Physical Education Practical
GE	IPEDGE1101	Basic of Yoga Education
IDC / Skill Course	IPEDIC1101	Fitness and Wellness

PHYSICAL EDUCATION - Sem. II

Major/Core	IPEDCT1151	Foundation of Physical Education
Practical	IPEDCP1152	Physical Education Practical
GE	IPEDGE1151	Physical Education for Better Living
SEC	IPEDSC1151	Curative Therapies

MUSIC (Vocal) - Sem. I

IMUSCT 1101	Indian Classical Music – 1 (Vocal-TH)
IMUSCP 1102	Indian Classical Music – 1 (Vocal-PR)
IMUSGE 1101	Introduction of Indian Music - 1, Vocal/Tabla, Pakhawaj - TH– I (GE)
IMUSSC 1101 A	Indian Music - 1, Vocal - PR (SEC)

MUSIC (Vocal) - Sem. II

IMUSCT 1151	Indian Classical Music – 2 (Vocal-TH)
IMUSCP 1152	Indian Classical Music – 2 (Vocal-PR)
IMUSGE 1151	Introduction of Indian Music - 2, Vocal/Tabla, Pakhawaj - TH (GE)
IMUSSC 1151A	Indian Music - 2, Vocal - PR (SEC)

बी. ए. द्वितीय वर्ष

१) Compulsory - AEC : English AEC : Marathi / Hindi

२) बी.ए. प्रथम वर्षाच्या तीन ऐच्छिक विषयापैकी कोणताही एक विषय Major म्हणून निवडता येईल आणि एक विषय Minor म्हणून निवडता येईल.

३) सत्र III - AEC इंग्रजी, सत्र IV - AEC मराठी/हिंदी

४) सत्र III साठी CCC अभ्यासपत्रिका असेल.

मराठी – सत्र III

Major	1)	HMARCT 1201	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी
	2)	HMARCT 1202	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : नाटक
Minor	1)	HMARMT 1201	मराठी साहित्य आणि स्पर्धा परीक्षा
GE	1)	HMARGE 1201	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी व्याकरण
SEC/VSC	1)	HMARVC 1201	भाषा कौशल्य : वाचन
AEC	1)	AECMAR 1201	मराठी साहित्य

मराठी – सत्र IV

Major	1)	HMARCT 1251	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास आत्मचरित्र
	2)	HMARCT 1252	मराठी व्याकरण व लेखनविषयक नियम
Minor	1)	HMARMT 1251	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषिक उपयोजन
GE	1)	HMARGE 1251	मराठी भाषेची कौशल्य व स्पर्धा परीक्षा
SEC/VSC	1)	HMARVC 1251	व्यावसायिक कौशल्य : ब्लॉग लेखन
AEC	1)	AECMAR 1251	मराठी भाषिक उपयोजन

हिंदी – सत्र III

Major	1)	HHINCT 1201	नाटक साहित्य
	2)	HHINCT 1202	हिंदी राष्ट्रीय काव्यधारा
Minor	1)	HHINMT 1201	हिंदी साहित्य और पर्यावरणीय चेतना
GE	1)	HHINGE 1201	पत्रकारीता
SEC/VSC	1)	HHINVC 1201	साहित्य तथा व्यावसायिक कौशल्य भाग-१
AEC	1)	AECHIN 1201	गद्य विविधा भाग-१

हिंदी – सत्र IV

Major	1)	HHINCT 1251	मध्ययुगीन काव्य
	2)	HHINCT 1252	आधुनिक हिंदी निबंध
Minor	1)	HHINMT 1251	जनसंचार माध्यम
GE	1)	HHINGE 1251	विज्ञापन लेखन
SEC/VSC	1)	HHINVC 1251	साहित्य तथा व्यावसायिक कौशल्य भाग-२
AEC	1)	AECHIN 1251	गद्य विविधा भाग-२

ENGLISH - Sem. III

Major	1)	HENGCT 1201	Understanding Fiction
	2)	HENGCT 1202	Understanding Non Fiction Prose
Minor	1)	HENGMT 1201	English in Use - I
GE	1)	HENGGE 1201	English for Careers - I
SEC/VSC	1)	HENGVC 1201	Translation and Interpreting- I
AEC	1)	AECENG 1201	Comprehension and Grammar- I

MIL English : Reading Comprehension and Grammar- I

ENGLISH - Sem. IV

Major	1)	HENGCT 1251	Understanding Drama
	2)	HENGCT 1252	Understanding Poetry
Minor	1)	HENGMT 1251	English in Use - II
GE	1)	HENGGE 1251	English for Careers - II
SEC/VSC	1)	HENGVC 1251	Translation and Interpreting- II
AEC	1)	HENG 1251	

MIL English : Reading Comprehension and Grammar- II

इतिहास – सत्र III

Major	1)	HHISCT 1201	दक्षिण भारताचा इतिहास (इ.स. १३१८ पर्यंत)
	2)	HHISCT 1202	मराठा साम्राजाचा विस्तार (इ.स. १७०७ ते १८१८)
Minor	1)	HHISMT 1201	प्राचीन भारतातील धर्म आणि तत्त्वज्ञान
GE	1)	HHISGE 1201	महाराष्ट्राचा वारसा
SEC/VSC	1)	HHISVC 1201	ऐतिहासिक पर्यटन व्यवस्थापन

इतिहास – सत्र IV

Major	1)	HHISCT 1251	पूर्व मध्ययुगीन भारत (इ.स. ६४८ ते १२२६)
	2)	HHISCT 1252	मराठेकालीन प्रशासन (इ.स. १६३० ते १८१८)
Minor	1)	HHISMT 1251	भारतातील कर्तृत्ववान महिला
GE	1)	HHISGE 1251	भारतातील पंचाचा इतिहास
SEC/VSC	1)	HHISVC 1251	वस्तुसंग्रहालय शास्त्र

ECONOMICS - Sem. III

Major	1)	HECOCT 1201	Micro Economics-I
	2)	HECOCT 1202	Agriculture Economics-I OR
	3)	HECOCT 1203	Statistical Methods for Economics-I
Minor	1)	HECOMT 1201	Indian Economics for Competitive Examination
GE	1)	HECOGE 1201	Economics Literacy
SEC/VSC	1)	HECOVC 1201	Interpreneurship Development

ECONOMICS - Sem. IV

Major	1)	HECOCT 1251	Micro Economics
	2)	HECOCT 1252	Agriculture Economics-II
	3)	HECOCT 1253	Statistical Methods for Economics-II
Minor	1)	HECOMT 1251	Banking for Competitive Examination
GE	1)	HECOGE 1251	Economics for Share Market
SEC/VSC	1)	HECOMT 1251	Rural Interpreneurship

SOCIOLOGY - Sem. III

Major	1)	HSOCCT 1201	Indian Society Structure and Change
	2)	HSOCCT 1202	Human Rights and Social Justice
Minor	1)	HSOCMT 1201	Social Media and Society
GE	1)	HSOCGE 1201	Sociology of Everyday Life
SEC/VSC	1)	HSOCVC 1201	Social Survey

SOCIOLOGY - Sem. IV

Major	1)	HSOCCT 1251	Social Issues and Problems in Indian Society
	2)	HSOCCT 1252	Contemporary Social Movements
Minor	1)	HSOCMT 1251	Gender Sensitization
GE	1)	HSOCGE 1251	Skills and Techniques for Competitive Exams
SEC/VSC	1)	HSOCVC 1251	Career and Challenges of Post-Industrial Society

PHYSICAL EDUCATION - Sem. III

Major	1)	IPEDCT 1201	Introduction of Human Anatomy and Physiology
	2)	IPEDCT 1202	Physical Education Practical
Minor	1)	IPEDMT 1201	Diet and Sports Nutrition
GE	1)	IPEDGE 1201	Yogic Theropies and Sports Physiotherapy
SEC/VSC	1)	IPEDVC 1201	Study of Team Game Kho-Kho Cricket

PHYSICAL EDUCATION - Sem. IV

Major	1)	IPEDCT 1251	Health Education
	2)	IPEDCT 1252	Physical Education Practical
Minor	1)	IPEDMT 1251	Diet and Sports Nutrition
GE	1)	IPEDGE 1251	Sports Journalism / Gym Management
SEC/VSC	1)	IPEDVC 1251	Study of Team Game Kabaddi / Badminton

MUSIC - Sem. III

Major	1)	IMUSCT 1201 A	Indian Classical Music - 3 Vocal TH
	2)	IMUSPR 1202 A	Indian Classical Music - 3 Vocal PR **OR**
	1)	IMUSCT 1201 B	Indian Classical Music - 3 Tabla/Pakhawaj - TH
	2)	IMUSCP 1202 B	Indian Classical Music - 3 Tabla/Pakhawaj - PR
Minor	1)	IMUSMP 1201 A	Indian Classical Music - 3 Vocal PR **OR**
	1)	IMUSMP 1201 B	Indian Classical Music - 3 Tabla/Pakhawaj - PR
GE	1)	IMUSGE 1201 A,B	Introduction of Indian Music - 3 TH (Basket 3)
SEC/VSC	1)	IMUSSC 1201 A	Indian Music - 3 Vocal - PR **OR**
	1)	IMUSSC 1201 B	Percussion in Indian Music - 3 Table/Pakhawaj-PR

MUSIC - Sem. IV

Major	1)	IMUSCT 1251 A	Indian Classical Music - 4 Vocal TH
	2)	IMUSPR 1252 A	Indian Classical Music - 4 Vocal PR **OR**
	1)	IMUSCT 1251 B	Indian Classical Music - 4 Tabla/Pakhawaj - TH
	2)	IMUSCP 1252 B	Indian Classical Music - 4 Tabla/Pakhawaj - PR
Minor	1)	IMUSMP 1251 A	Indian Classical Music - 4 Vocal PR **OR**
	1)	IMUSMP 1251 B	Indian Classical Music - 4 Tabla/Pakhawaj - PR
GE	1)	IMUSGE 1251 A,B	Introduction of Indian Music - 4 TH (Basket 3)
SEC/VSC	1)	IMUSSC 1251 A	Indian Music - 4 Vocal - PR **OR**
	1)	IMUSSC 1251 B	Percussion in Indian Music - 4 Table/Pakhawaj-PR

POLITICAL SCIENCE - Sem. III

Major	1)	HPOLCT 1201	Political Ideology
	2)	HPOLCT 1202	International Relations
Minor	1)	HPOLMT 1201	Local Self Government Rural
GE	1)	HPOLGE 1201	Personality Development & Communication Skills
SEC/VSC	1)	HPOLVC 1201	Political Leadership

POLITICAL SCIENCE - Sem. IV

Major	1)	HPOLCT 1251	Political Ideology
	2)	HPOLCT 1252	International Relations
Minor	1)	HPOLMT 1251	Local Self Government Rural
GE	1)	HPOLGE 1251	Human Rights
SEC/VSC	1)	HPOLVC 1251	Legislative Procedure & Practices

बी. ए. तृतीय वर्ष

मराठी – सत्र ५

HMARCT1301	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास: विविध संप्रदाय
HMARCT1302	प्रबोधनात्मक मराठी साहित्य
HMARCT1303	ऐतिहासिक भाषाशास्त्र
HMARET1301	विविध स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी व्याकरण OR
HMARET1302	अनुवादप्रक्रिया
HMARVC1301	मराठी भाषा: व्यावसायिक कौशल्ये
HMARFP1301	4 Cr.

मराठी – सत्र ६

HMARCT1351	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : पंडिती, शाहिरी, बखर व आज्ञापत्र
HMARCT1352	प्राचीन व आधुनिक साहित्यविचार : पौर्वात्य व पाश्चात्य
HMARCT1353	माध्यमांतर आणि मराठी साहित्य
HMARIK1351	भारतीय ज्ञानपरंपरा : मराठी संत साहित्यातील तत्त्वज्ञान
HMARET1351	कार्यालयीन मराठी भाषा OR
HMARET1351	प्रकाशन व्यवसायकौशल्य व मराठी भाषा
HMARVC1351	प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषाव्यवहार
HMAROJG1351	4 Cr.

हिंदी – सत्र ५

HHINCT1301	हिंदी साहित्य का इतिहास (आरंभ से रितिकाल)
HHINCT1302	साहित्यशास्त्र
HHINCT1303	हिंदी अनूदित साहित्य
HHINE1301	प्रयोजनमूलक हिंदी
HHINVC1301	अनुवाद का व्यावहारिक पक्ष
HHINFP1301	शोध परियोजना

हिंदी – सत्र ६

HHINCT1351	हिंदी साहित्य का इतिहास (आधुनिक काल)
HHINCT1352	हिंदी साहित्य और सिनेमा
HHINCT1353	हिंदी भाषा शिक्षण
HHINCT1354	हिंदी साहित्य और भारतीय ज्ञान परंपरा
HHINE1351	हिंदी के विविध विमर्श
HHINVC1351	सिनेमाई कौशल
HHINOJT1351	कार्यस्थल प्रशिक्षण/शोध परियोजना

ENGLISH - Sem. V

HENGCT1301	Understanding Phonetics and Phonology of English
HENGCT1302	Understanding Literary Criticism
HENGCT1303	English in India-I
HENGET1101	English Language Teaching-I
HENGET1102	Indian English Literature
HENGVC1301	English for Media Studies-I
HENGFP1301	Field Project related to ELT/ Translation/Media

ENGLISH - Sem. VI

HENGCT1351	Understanding Modern English Grammar
HENGCT1352	Understanding Literary Theory
HENGCT1353	English in India-II
HENGET1151	English Language Teaching-II
HENGGT1152	American Literature
HENGIKS1351	Classics in India
HENGVC1351	English for Media Studies-II
HENGOJT1351	OJT related to ELT / Translation / Media

PHYSICAL EDUCATION – Sem. V

Major	Organization & Management in Physical Education
	Sports Psychology
	Physical Education Practical
GE	Nutrition and Weight Management Health and Diet
VSEC	Study of Team Game (Cricket / Table Tennis)
Field Project	Field Project (Field Visit Report)

PHYSICAL EDUCATION – Sem. VI

Major	Test, Measurement & Evaluation
	Sports Biomechanics & Kinesiology
	Physical Education Practical
GE	Sports for Life
	Sports Facilities & Management
VSEC	Officiating and Coaching in Sports
IKS	Indian Knowledge System in Physical Education & Sports
OJT	Internship in Sports

MUSIC - Sem. V

IMUSCT1301 A	Indian Classical Music Vocal-5A TH - OR
IMUSCT1301 B	Indian Classical Music-Tabla/Pakhawaj-5 B-TH
IMUSCP1302 A	Indian Classical Music-Vocal-5A PR - OR
IMUSCP1302 B	Indian Classical Music-Table/Pakhawaj-5 B-PR
IMUSCP1303 A	Stage Performance-Vocal-5A- PR - OR
IMUSCP1303 B	Stage Performance-Tabla/Pakhawaj-5B-PR
IMUSET1301 A,B	Indian Classical Harmonium, Tabla-V/T/P 5 A, B - PR
IMUSVC1301, A,B	Indian Semi-classical Music-V/T/P 5 A, B -PR
IMUSFP1301 A,B	Field Project / Case Study

MUSIC - Sem. VI

IMUSCT1351 A	Indian Classical Music Vocal-6A TH - OR
IMUSCT1351 B	Indian Classical Music-Tabla/Pakhawaj-6 B-TH
IMUSCP1352 A	Indian Classical Music-Vocal-6A PR - OR
IMUSCP1352 B	Indian Classical Music-Table/Pakhawaj-6 B-PR
IMUSCP1353 A, B	Indian Knowledge System in Music-V/T, P-6, A,B-TH
IMUSET1351 A	Stage Performance -Vocal-6-A OR
IMUSET1351 B	Stage Performance -Table/Pakhawaj-B-PR
IMUSVC1351, A,B	Indian Semi-classical Music-V/T/P 5 A, B - PR
IMUSOJT 1351, A, B	Field Project / Case Study

HISTORY - Sem. V

Major	1.	History of Medieval India (1526 to 1707)- (4 Credits)
	2.	Architects of Modern Maharashtra- (4 Credits)
	3.	History of British India (1707 to 1856 AD)- (4 Credits)
Elective	1.	History of Hyderabad Freedom Struggle and Marathwada- (4 Cr.)**OR**
	2.	Milestones in Modern World History- (4 Credits)
VSE	1.	Indian Iconography: From Heritage to Career opportunities-(2 Cr.)
Field Project		(4 Credits)

HISTORY - Sem. VI

Major	1.	History of Modern India (1857 to 1920)- (4 Credits)
	2.	Mass Phase of the Indian National Movement (1920–1950)- (4 Cr.)
	3.	Agrarian and Industrial Development in India (1947–1975)- (2 Cr.)
IKS	1.	Indian Intellectual and Scientific Traditions- (2 Credits)
Elective	1.	History of Hyderabad Freedom Struggle and Marathwada-(4 Cr.)**OR**
	2.	Milestones in Modern World History- (4 Credits)
VSE	1.	Numismatics- (2 Credits)
OJT		(4 Credits)

ECONOMICS - Sem. V

HECOCT1301	Macro Economics-I
HECOCT1302	History of Economic Thought-I
HECOCT1303	Economy of Maharashtra-I
HECOET1301	Industrial Economics Or
HECOET1302	Quantitative Techniques for Economic Analysis -I **OR**
HECOET1303	Economics of Growth & Development-I
HECOVC1301	Modern Banking Techniques
HECOFP1301	Field Project

ECONOMICS - Sem. VI

HECOCT1351	Macro Economics-II
HECOCT1352	History of Economic Thought-II
HECOCT1353	Economy of Maharashtra-II
HECOIK1351	Pioneers of Indian Economic Thoughts (IKS)
HECOET1351	Public Finance **OR**

HECOET1352	Quantitative Techniques for Economic Analysis -II **OR**
HECOET1353	Economics of Growth & Development-II
HECOVC1351	Economics of Service Sector
HECOOJ1351	OJT

SOCIOLOGY - Sem. V

HSOCCT1301	Indian Social Reformer
HSOCCT1302	Methods of Social Research
HSOCCT1303	Agrarian Society in Contemporary India
HSOCET1301	Sociology and Administrative Services **OR**
HSOCET1302	Sociology of Education **OR**
HSOCET1303	Political Sociology
HSOCVC1301	Trafficking Management & Social Security
HSOCFP1301	Field Project

SOCIOLOGY - Sem. VI

HSOCCT1351	Classical Sociological Thinkers
HSOCCT1352	Techniques of Social Research
HSOCCT1353	Sociology of Urban Life in India
HSOCIK1351	Indian Knowledge System of Sociology (IKS)
HSOCET1351	Sociology for Administrative Services **OR**
HSOCET1352	Industrial Sociology **OR**
HSOCET1353	Indological Studies & Indian Sociology
HSOCVC1351	Introduction to Digital Sociology
HSOCOJ1351	OJT

POLITICAL SCIENCE - Sem. V

१)	HPOLCT1301	भारताचे परराष्ट्र धोरण
२)	HPOLCT1302	पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत
३)	HPOLCT1303	भारतीय राजकीय विचारवंत
४)	HPOLET1301	राजकीय समाजशास्त्र (Elective- I & II)
५)	HPOLET1302	अमेरिकेचे शासन आणि राजकारण
६)	HPOLVC1301	राजकीय सल्लागार आणि राजकीय उद्धयोजक (VC)
७)	HPOLFP1301	

POLITICAL SCIENCE - Sem. VI

१)	HPOLCT1351	भारताचे परराष्ट्र धोरण
२)	HPOLCT1352	पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत
३)	HPOLCT1353	भारतीय राजकीय विचारवंत
४)	HPOLIK1351	प्राचीन भारतीय राजकीय विचारवंत
५)	HPOLET1351	राजकीय समाजशास्त्र (Elective- I & II)
६)	HPOLET1352	व चीनचे शासन आणि राजकारण
७)	HPOLVC1351	राजकीय सल्लागार आणि राजकीय उद्योजक (VC)
८)	HPOLOJT1351	

वाणिज्य शाखा
(Marathi & English Medium)

१) AEC यातील इंग्रजी हा विषय अनिवार्य असेल. २) AEC मधील मराठी / हिंदी यापैकी एक विषय निवडणे अनिवार्य आहे. ३) GE हा विषय निवडताना आपल्या विद्याशाखेशिवाय दुसऱ्या विद्याशाखेचा विषय निवडावा. ४) Optional I, II, III यापैकी एका विषयाचे SEC निवडावे. ५) IKS सर्व विद्याशाखेच्या विद्यार्थ्यांना अनिवार्य असेल.

B.Com. I Year - Sem. I

१) Compulsory (AEC) : English

Major	1)	CCOMCT 1101	Financial Accounting-I
	2)	CCOMCT 1102	Business Economics-I
Minor	1)	CCOMMT 1101	Business Statistics
GE	1)	CCOMGE 1101	Business Communication
	2)	CCOMGE 1102	Accounting for Everyone
Vocational	1)	CCOMSC 1101	Application of IT in Business
Skill Course	2)	CCOMSC 1102	Advertising Skills
	3)	CCOMSC 11XX	UGC-Vocational Courses (For Approved Colleges)

B.Com. I Year - Sem. II

AEC (Marathi / Hindi)

Major	1)	CCOMCT 1151	Financial Accounting-II
	2)	CCOMCT 1152	Business Economics-II
Minor	1)	CCOMMT 1151	Business Statistics and Mathematics
GE	1)	CCOMGE 1151	Fundamental of Entrepreneurship
	2)	CCOMGE 1152	Principles of Banking
Vocational	1)	CCOMSC 1151	Computerized Accounting - Tally
Skill Course	2)	CCOMSC 1152	Salesmanship Skills
	3)	CCOMSC 11XX	UGC-Vocational Courses (For Approved Colleges)

B.Com. II Year - Sem. III

१) Compulsory (AEC) : English AEC (Marathi / Hindi)

Major	1)	CCOMCT 1201	Corporate Accounting-I
	2)	CCOMCT 1202	Cost Accounting-I
Minor	1)	CCOMMT 1201	Direct Taxes Law & Practice-I
	2)	CCOMMT 1202	Business Management-I
	3)	CCOMMT 1203	Business Entrepreneurship-I
GE	1)	CCOMGE 1201	Financial Literacy-I

	2)	CCOMGE 1202	Tourism Marketing-I
	3)	CCOMGE 1203	Principles of Advertising & Salesmanship-I
Vocational	1)	CCOMVC 1201	Business Communication Skills-I
Skill Course	2)	CCOMVC 1202	GST Procedure & Practice-I
	3)	CCOMVC 1203	Stock Market-I
	4)	CCOMVC 1204	Banking & Insurance-I
	5)	CCOMVC 12XX	UGC-Vocational Courses (For Approved Colleges)

B.Com. II Year - Sem. IV

Major	1)	CCOMCT 1251	Corporate Accounting-II
	2)	CCOMCT 1252	Cost Accounting-II
Minor	1)	CCOMMT 1251	Direct Taxes Law & Practice-II
	2)	CCOMMT 1252	Business Management-II
	3)	CCOMMT 1253	Business Entrepreneurship-II
GE	1)	CCOMGE 1251	Financial Literacy-II
	2)	CCOMGE 1252	Tourism Marketing-II
	3)	CCOMGE 1253	Principles of Advertising & Salesmanship-II
Vocational	1)	CCOMVC 1251	Business Communication Skills-II
Skill Course	2)	CCOMVC 1252	GST Procedure & Practice-II
	3)	CCOMVC 1253	Stock Market-II
	4)	CCOMVC 1254	Banking & Insurance-II
	5)	CCOMVC 12XX	UGC-Vocational Courses (For Approved Colleges)

B.Com. III Year - Sem. V

DSC (Major)	CCOMCT1301	Advanced Accounting – I
	CCOMCT1302	Management Accounting – I
	CCOMCT1303	Auditing – I
IKS	CCOMIK1301	Indian Business Trade and Economic Heritage
DSE (Any One)	CCOMSE1301	Banking and Financial Services in India–I
	CCOMSE1302	Indian Economy – I
	CCOMSE1303	Business Law – I
	CCOMSE1304	HRM – I
	CCOMSE1305	Marketing Management – I
	CCOMSE1306	Taxation (Income Tax) – I
	CCOMVC	UGC Vocational / MOOC Course
VSEC (Any One)	CCOMVC1301	Accounting & Auditing Skills – I
	CCOMVC1302	Next-Gen Banking and Financial Services Skills – I
	CCOMVC1303	AI in Accounting, Auditing & Taxation–I

	CCOMVC1304	Business Correspondence – I
Field Project	CCOMFP1301	Field-Based Project Work

B.Com. III Year - Sem. VI

DSC (Major)	CCOMCT1301	Advanced Accounting – II
	CCOMCT1302	Management Accounting – II
	CCOMCT1303	Auditing – II
DSE (Any One)	CCOMSE1301	Banking and Financial Services in IndiaII
	CCOMSE1302	Indian Economy – I
	CCOMSE1303	Business Law – I
	CCOMSE1304	HRM – II
	CCOMSE1305	Marketing Management – II
	CCOMSE1306	Taxation (Goods and Services Tax) – II
	CCOMSE	UGC Vocational / MOOC Course
VSEC (Any One)	CCOMVC1301	Accounting & Auditing Skills – II
	CCOMVC1302	Next-Gen Banking and Financial Services Skills – II
	CCOMVC1303	AI in Accounting, Auditing & Taxation–II
	CCOMVC1304	Business Correspondence – II
OJT		Internship / Apprenticeship

वाणिज्य विद्याशाखेच्या पाचव्या सत्रासाठी पर्यावरण अभ्यासविषय अनिवार्य असेल.

महाविद्यालयात उपलब्ध सुविधा

१) **डे–केअर सेंटर :** ही सुविधा विवाहित विद्यार्थीनी व विवाहित महिला कर्मचाऱ्यांना पुरविण्यात येणार असून त्यात त्यांच्या तीन वर्षापर्यंतच्या लहान मुलांना करमणूक, मनोरंजन व खेळ आदि सुखसुविधा पुरविण्यात येतात.

२) **स्पर्धा परीक्षा केंद्र :** वरिष्ठ महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थ्यांसाठी विविध स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केले जाते. तज्ज्ञ मार्गदर्शक विविध स्पर्धा परीक्षा अकॅडमीचे व तसेच स्पर्धा परीक्षेतून निवड झालेले नवनियुक्त अधिकारी, क्षेत्रातील तज्ज्ञ मार्गदर्शक यांचे मार्गदर्शन किमान प्रत्येक सत्रातून तीन व्याख्यान आयोजित करण्यात येतात.

विद्यार्थ्यांची रेल्वे, बँकिंग, पोलीस अधिकारी, तलाठी, पोलीस सर्व अ, ब, क स्तरावरील पदासाठी महाविद्यालय तयारी करून घेते. तसेच प्रत्येक विभाग आपल्या विषयाची तयारी व त्यावर आधारीत परीक्षा घेते जेणे करुन महाविद्यालयातील विद्यार्थी स्पर्धा परीक्षेत यशवंत व्हावेत. विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून प्राप्त झालेल्या अनुदानातून उच्च दर्जाची सर्व स्पर्धापरीक्षेची पुस्तके व स्पर्धा परीक्षा मासिके उपलब्ध आहेत.

विज्ञान शाखा

बी.एस्सी. प्रथम वर्ष (सत्र पद्धत)

१) Compulsory (AEC) : English AEC (Marathi / Hindi)

BASKET 1

In Sem. I students need to select ANY THREE SUBJECTS, one each from any THREE GROUPS from the following Group as Optional I, Optional II and Optional III.

1) **Group I :** Physics / Botany
2) **Group II :** Mathematics / Zoology
3) **Group III :** Chemistry
4) **Group IV :** Computer Science
5) **Group V :** Electronics / Chemistry / Computer Science

BASKET 2 : List of Generic Elective Courses (GE)

Students from the faculties other than Science and Technology shall choose either of the following GE courses from this Basket 3 (Vertical 3) at appropriate levels. Students from the faculty of Science and Technology have to choose GE courses from the other faculties (e.g. Humanities, Commerce & Management, and Interdisciplinary Studies)

Semester I & II

1)	**BOS in Botany**	SBOTG1101	Medicinal Plants & Their Uses-I & II
2)	**BOS in Chemistry**	SCHEG1101	Everyday Chemistry
3)	**BOS in Mathematics**	SMATG1101	Foundation of Mathematics
4)	**BOS in Physics**	SPHYG1101	Introduction to Measuring Instruments
5)	**BOS in Zoology**	SZOOG1101	Applied Zoology
6)	**BOS in Electronics**	SELEG1101	Electronic Components
7)	**BOS in Computer Science**	SCSCG1101	Digital Literacy

BOTANY - Sem. I

SBOTCT1101	Viruses, Bacteria and Algae
SBOTCP1101	Practical Based on SBOTCT 1101
SZOOCT1101	Optional 2 (Zoology Theory)
SZOOCP1101	Optional 2 (Zoology Practical)
SCHECT1101	Optional 3 (Chemistry Theory)
SCHECP1101	Optional 3 (Chemistry Practical)
SBOTGE1101	Medicinal Plants and their Uses-I (Basket 3)
SBOTSC1101	Trichoderma cultivation Technique

AECENG1101	L1 – Compulsory English
ACEMIL1101	Marathi / Hindi
IKSXXX1101	Select from Basket 5 (Indian Knowledge System)

BOTANY - Sem. II

SBOTCT1151	Fungi, Lichens and Mycorrhiza
SBOTCP1151	Practical Based on SBOTCT 1151
SZOOCT1151	Optional 2 (Zoology Theory)
SZOOCP1151	Optional 2 (Zoology Practical)
SCHECT1151	Optional 3 (Chemistry Theory)
SCHECP1151	Optional 3 (Chemistry Practical)
SBOTGE1151	Medicinal Plants and their Uses-II Basket 3
SBOTSC1151	Mushroom cultivation Technique
AECENG1151	L1 – Compulsory English
ACEMIL1151	Marathi / Hindi
VECCOI1151	Constitution of India

CHEMISTRY - Sem. I

SCHECT1101	Organic Chemistry & Inorganic Chemistry
SCHECP1101	Practical Based on SCHECT 1101
SCHEGE1101	Generic Elective (GE) Paper First: Everyday Chemistry (Basket 3)
SCHESC1101	Fundamentals of Chemistry Laboratory **OR** Water Pollution

CHEMISTRY - Sem. II

SCHECT1151	Physical Chemistry & Inorganic Chemistry
SCHECP1151	Practical Based on SCHECT 1151
SCHEGE1151	Soil and Fertilizer Chemistry (Basket 3)
SCHESC1151	Common Laboratory Techniques **OR** Soil Pollution

MATHEMATICS - Sem. I

SMATCT1101	Topics in Algebra
SMATCP1102	Lab Course–I: Calculus Using SAGE
SMATGE1101	Foundation of Mathematics
SMATSC1101	Basics of MATLAB/Scilab
SAECEN1101	Compulsory English
SAECMIL1101	Marathi / Hindi
SVECCI1101	Indian Knowledge System (IKS)

MATHEMATICS - Sem. II

SMATCT1151	Analytical Geometry
SMATCP1152	Lab Course–II: Integral Calculus

SMATGE1151	Basic Algebra
SMATSC1151	Programming Using MATLAB/Scilab
SAECEN1151	Communication Skills in English
SAECMIL1151	Marathi / Hindi
SVECCI1151	Indian Knowledge System (IKS)

PHYSICS - Sem. I

SPHYCT1101	Fundamental of Physics-I
SPHYCP1101	Practical I
SDSCMT1101	(Optional 2 Theory)
SDSCMP1101	Title of paper 2 Practical (Optional 2 Practical)
SDSCMT1101	(Optional 3 Theory)
SDSCMP1101	Title of paper 2 practical (Optional 3 Practical)
SDSCGE1101	Renewable Energy (Basket 3)
SPHYSC1101	Computational Physics
AECENG1101	L1 – Compulsory English
IKSXXX1101	Title (Basket 5)
ACEMIL1101	(Language)

PHYSICS - Sem. II

SPHYCT1151	Fundamental of Physics- II
SPHYCP1151	Practical –II
SDSCMT1151	(Optional 2 Theory)
SDSCMP1151	Title of paper 2 (practical) (Optional 2 Practical)
SDSCMT1151	(Optional 3 Theory)
SDSCMP1151	Title of paper 2 (practical) (Optional 3 Practical)
SDSCGE1151	Wonders in the sky (Basket 3 of respective Faculty)
SDSCSC1151	Electrical Measurements
AECENG1151	L1 – Compulsory English
AECMIL1151	Marathi / Hindi
IKSXXX1151	Select from Basket 5
VECCOI1151	Constitution of India

ZOOLOGY - Sem. I

SZOOCT1101	Biodiversity of Non-chordates (Theory)
SZOOCP1101	Based on SZOOCC1101 (Biodiversity of Non-chordates) (Pr.)
SZOOGE1101	Animal Diversity – I (Generic Electives)
SZOOSC1101	Parasites of Public Health Importance **OR** Vermiculture & Vermicomposting (Skill)

ZOOLOGY - Sem. II

SZOOCT1151	Biodiversity of Chordates (Theory)
SZOOCP1151	Based on SZOOCC1151 (Biodiversity of Chordates) (Practical)

SZOOGE1151	Animal Diversity - II (Generic Electives)
SZOOSC1151	Aquarium Keeping **OR** Animal Museology (Skill)

ELECTRONICS - Sem. I

Theory	SELECT1101	Fundamental Of Analog And Digital Electronics
Practical	SELECP1101	Practical based on SELECT1101
GENERIC	SELEGE1101	Electronic components
Skill	SELESC1101	Electronics Measurement And Instrumentations

ELECTRONICS - Sem. II

Theory	SELECT1151	Electronic Measurement and Instrumentations
Practical	SELECP1151	Practical based on SELECT1151
GENERIC	SELEGE1151	Consumer Electronics
Skill	SELESC1151	AC Fundamentals Of Electronics Circuit

COMPUTER SCIENCE - Sem. I

SCSCCT1101	Fundamentals of computer Science (Theory)
SCSCCP1101	Lab I (practical)
SDSCMT1101	Title of paper 1 (Optional 2 Theory)
SDSCMP1101	Title of paper 2practical (Optional 2 Practical)
SDSCMT1101	Title of paper 1 (Optional 3 Theory)
SDSCMP1101	Title of paper 2 practical (Optional 3 Practical)
SCSCGE1101	Digital Literacy (Basket 3) (Generic Elective)
SCSCSC1101	PC Installation and Networking (Skill Based Course)
AECENG1101	L1 – Compulsory English
IKSXXX1101	Title (Basket 5) (Indian Knowledge System)
ACEMILI101	CCCXXX1101 Language

COMPUTER SCIENCE - Sem. II

SCSCCT1151	Programming in C Language (Theory)
SCSCCP1151	Lab I (practical)
SDSCMT1151	Title of paper 1 (Optional 2 Theory)
SDSCMP1151	Title of paper 2 (practical) (Optional 2 Practical)
SDSCMT1151	Title of paper 1 (Optional 3 Theory)
SDSCMP1151	Title of paper 2 (practical) (Optional 3 Practical)
SCSCGE1151	ICT (Basket 3 of respective Faculty) (Generic Elective)
SDSCSC1151	MS-Office (Skill Based Course)
AECENG1151	L1 – Compulsory English
VECCOI1151	Constitution of India

B.Sc. (BCS) Computer Science – First Year Semester I

Optional 1	SCSCCT1101	Logic Building with C
	SCSCCP1101	Logic Building with C (Practical)
Optional 2	SCSCMT1101	Web Technology
	SCSCMP1101	Web Technology (Practical)
Optional 3	SCSCMT1102	Computer Network
	SCSCMP1102	Computer Network (Practical)
Generic Elective	SCSCGE1101	Basics of Information Technology / Intellectual Property Rights
Skill Based Course		
	SCSCSC1101	Office Automation
Ability Enhancement Course	AECENG1101	L1 – Compulsory English
Indian Knowledge System (IKS) Subject		IKSXXX1101 Basket 5
MIL Course	ACEMIL1101	MIL

B.Sc. (BCS) Computer Science – Semester II

Optional 1	SCSCCT1151	OOP's using C++
	SCSCCP1151	OOP's using C++ (Practical)
Optional 2	SCSCMT1151	Data Structure
	SCSCMP1151	Data Structure (Practical)
Optional 3	SCSCMT1152	RDBMS
	SCSCMP1152	RDBMS (Practical)
Generic Elective	SCSCGE1151	Statistical Methods / Graphics Design and Content Management Tools (Basket 3)
Skill Based Course	SCSCSC1151	DTP and Multimedia
Ability Enhancement Course	AECENG1151	L1 – Compulsory English
Value Education Course	VECCOI1151	Constitution of India (Basket 5)
MIL Course	ACEMIL1151	MIL

बी.एस्सी. द्वितीय वर्ष

AEC : इंग्रजी

१) द्वितीय वर्षात Major विषयापैकी एका विषयात SEC निवडावा लागेल.

२) बी.एस्सी. प्रथम वर्षाच्या तीन ऐच्छिक विषयापैकी कोणताही एक विषय Major म्हणून निवडता येईल आणि एक विषय Minor म्हणून निवडता येईल.

PHYSICS - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SPHYCT 1201	MMP & Application in E&M-I
	2)	SPHYCT 1202	Waves and Oscillations
	3)	SPHYCT 1203	Practical-1
	4)	SPHYCT 1204	Practical-2
Minor	1)	SDSCMT 1201	General Properties of Matters
	2)	SDSCMT 1202	Practical
GE	1)	SDSCGE 1201	Physics in Daily Life-I
VSC	1)	SPHYVSC 1201	Domestic Wiring

PHYSICS - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SPHYCT 1251	MMP & Application in E&M-II
	2)	SPHYCT 1252	Optics and Laser
	3)	SPHYCT 1253	Practical-3
	4)	SPHYCT 1254	Practical-4
Minor	1)	SDSCMT 1251	Physics for Chemist and Biologist
	2)	SDSCMT 1252	Practical
GE	1)	SDSCGE 1251	Physics in Daily Life-II
VSC	1)	SPHYVSC 1251	Home Appliances

ELECTRONICS - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SELECT 1201	Amplifiers
	2)	SELECT 1202	Microprocessor and Its Applications
	3)	SELECP 1201	Practical based on SELECT 1201
	4)	SELECT 1202	Practical based on SELECT 1202
Minor	1)	SELEMT 1201	Sequential Logic Circuits
	2)	SELEMT 1201	Practical Minor Course
GE	1)	SELEGE 1201	Electronic for Everyone
VSC	1)	SELEVSC 1201	Analog and Digital Circuits Design

ELECTRONICS - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SELECT 1251	Oscillators and Multivibrators
	2)	SELECT 1252	Introduction to Microcontroller Intel 8051
	3)	SELECP 1251	Practical based on SELECT 1251
	4)	SELECT 1252	Practical based on SELECT 1252
Minor	1)	SELEMT 1251	Fundamental of Microprocessors 8085
	2)	SELEMT 1252	Practical based on ELEMP 1251

GE	1)	SELEGE 1251	Electronic Gadgets and Domestic Appliances
VSC	1)	SELEVSC 1251	Introduction to Arduino Principles and Applications

CHEMISTRY - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SCHECT 1201	Organic and Inorganic Chemistry
	2)	SCHECT 1202	Physical and Inorganic Chemistry
	3)	SCHECP 1201	Organic and Inorganic Chemistry
	4)	SCHECP 1202	Physical and Inorganic Chemistry
Minor	1)	SCHEMT 1201	Basic Chemistry-I
	2)	SCHEMP 1202	Basic Chemistry-I
GE	1)	SCHEGE 1201	Clinical Chemistry
VSC	1)	SCHEVC 1201	Chemistry in Daily Life-I

CHEMISTRY - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SCHECT 1251	Organic and Inorganic Chemistry
	2)	SCHECT 1252	Physical and Inorganic Chemistry
	3)	SCHECP 1251	Organic and Inorganic Chemistry
	4)	SCHECP 1252	Physical and Inorganic Chemistry
Minor	1)	SCHEMT 1251	Basic Chemistry-II
	2)	SCHEMP 1252	Basic Chemistry-II
GE	1)	SCHEGE 1251	Chemistry for Farming
VSC	1)	SCHEVC 1251	Oil and Fat Technology

MATHEMATICS - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SMATCT 1201	Calculus-I
	2)	SMATCT 1202	Group Theory
	3)	SMATCT 1203	Lab Course on Calculus-I
	4)	SMATCT 1204	Lab Course on Group Theory
Minor	1)	SMATMT 1201	Applied Mathematics-I
	2)	SMATMT 1202	Lab Course on Applied Mathematics-I
GE	1)	SMATGE 1201	Quantitative Aptitude and Logical Reasoning
VSC	1)	SMATVSC 1201	Essential Mathematics for Data Science

MATHEMATICS - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SMATCT 1251	Calculus-II

	2)	SMATCT 1252	Ring Theory
	3)	SMATCT 1253	Lab Course on Calculus-II
	4)	SMATCT 1254	Lab Course on Ring Theory
Minor	1)	SMATMT 1251	Applied Mathematics-II
	2)	SMATMT 1252	Lab Course on Applied Mathematics-II
GE	1)	SMATGE 1251	Mathematics for Competitive Examination
VSC	1)	SMATVSC 1251	Introduction to R Programming

BOTANY - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SBOTCT 1201	Taxonomy of Angiosperms
	2)	SBOTCT 1202	Practical based on SBOTCT 1201
	3)	SBOTCT 1203	Introduction Cell Biology
	4)	SBOTCT 1204	Practical based on SBOTCT 1202
Minor	1)	SBOTMT 1201	Diversity of Cryptogams
	2)	SBOTMT 1202	Practical based SBOTMT 1201
GE	1)	SBOTGE 1201	Basket 3
VSC	1)	SBOTVSC 1201	Biofertilizers Technology

BOTANY - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SBOTCT 1251	Bryophytes and Pteridophytes
	2)	SBOTCT 1252	Practical based on SBOTCT 1251
	3)	SBOTCT 1253	Genetics and Plant Breeding
	4)	SBOTCT 1254	Practical based on SBOTCT 1252
Minor	1)	SBOTMT 1251	Diversity of Phanerogams
	2)	SBOTMT 1252	Practical based on SBOTMAT 1251
GE	1)	SBOTGE 1251	Basket 3
VSC	1)	SBOTVSC 1251	Bio-pesticide and Pest Management

ZOOLOGY - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I) AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SZOOCT 1201	Animal Physiology
	2)	SZOOCT 1202	Biochemistry
	3)	SZOOCT 1203	Based on SZOOCT 1201
	4)	SZOOCT 1204	Based on SZOOTCT 1202
Minor	1)	SZOOMT 1201	Development Biology
	2)	SZOOMT 1202	Based on SZOOMAT 1201
GE	1)	SZOOGE 1201	Poultry Farming
VSC	1)	SZOOVSC 1201	Haematology or Urinology

ZOOLOGY - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II)   AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SZOOCT 1251	Cell Biology & Genetics
	2)	SZOOCT 1252	Evolutionary Biology & Genetics Engineering
	3)	SZOOCT 1253	Based on SZOOTCT 1251
	4)	SZOOCT 1254	Based on SZOOTCT 1252
Minor	1)	SZOOMT 1251	Cell Biology
	2)	SZOOMT 1252	Based on SZOOTMT 1251
GE	1)	SZOOGE 1251	Goat Farming
VSC	1)	SZOOVSC 1251	Histotechnology or Medical Lab Techniques

COMPUTER SCIENCE - Sem. III

AEC : 1201 English (Comprehenson and Grammar-I)   AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SCSCCT 1201	Data Structure using 'C'
	2)	SCSCCT 1202	Programming in C++
	3)	SCSCCT 1203	Lab Course 3
	4)	SCSCCT 1204	Lab Course 4
Minor	1)	SCSCMT 1201	Programming Logic Concepts
	2)	SCSCMT 1202	Lab Course
GE	1)	SCSCGE 1201	Cyber Security
VSC	1)	SCSCVSC 1201	Web Programming

COMPUTER SCIENCE - Sem. IV

AEC : 1251 English (Comprehenson and Grammar-II)   AEC : मराठी / हिंदी

Major	1)	SCSCCT 1251	Programming in Java
	2)	SCSCCT 1252	RDBMS
	3)	SCSCCT 1253	Lab Course 5
	4)	SCSCCT 1254	Lab Course 6
Minor	1)	SCSCMT 1251	Web Technology
	2)	SCSCMT 1252	Lab Course
GE	1)	SCSCGE 1251	Data Analysis
VSC	1)	SCSCVSC 1251	Web Programming using WordPress

बी.एस्सी. तृतीय वर्ष

PHYSICS - Sem. V

Major 1251	Theory: Quantum Mechanics
Major 1252	Theory: Solid State Physics
Major 1253	Theory (IKS): Introduction to Ancient Indian Astronomy
Major 1254	

and Major 1255	Practical depending on Paper Major 1251 and 1252
Major Elective1	Theory: (A)Basic Electronics or (B) Astrophysics
Major Elective1	Practical based on Elective1
VSC3	Practical or hands on Renewable Energy Harvesting
Field Project	

PHYSICS - Sem.VI

Major 1261	Atomic and Molecular Physics and Nuclear Physics
Major 1262	Digital and Communication Electronics
Major 1263	Statistical Physics and Relativity
Major 1264 & Major 1265	Practical based on Theory Major 1262 and 1263
Major Elective2	(A) Optical Fibre Communication or (B) Heat and Thermodynamics
Major Elective2	Practical based on Elective2
VSC4	Practical or hands on Semiconductor Devices and Applications
OJT	

ZOOLOGY - Sem. V

Major Theory	· Ecology and Zoogeography · Medical and Economic Zoology · Indian Knowledge System in Zoology
Major Practical	· Practical based on Ecology and Zoogeography · Practical based on Medical and Economic Zoology
Elective Theory (Any One)	· Aquaculture – I · Applied Parasitology – I · Entomology – I · Environmental Biology – I
Elective Practical	· Practical based on Elective Subject
Vocational Course	· Apiculture / Pest Management
Field Project	· Concerned with Subject

ZOOLOGY - Sem.VI

Major Theory	· Ethology, Biometry and Bioinformatics · Reproductive Biology, Embryology and Animal Development · Animal Biotechnology
Major Practical	· Practical based on Ethology,

	Biometry and Bioinformatics
	· Practical based on Reproductive Biology, Embryology and Animal Development
Elective Theory (Any One)	· Aquaculture – II
	· Applied Parasitology – II
	· Entomology – II
	· Environmental Biology – II
Elective Practical	· Practical based on Elective Subject
Vocational Course	· Sericulture / Poultry Farming
OJT / Case Study / Field Project	· Concerned with Subject

BOTANY – Sem. V

Major	· Plant Physiology
	· Plant Histology Anatomy and Embryology
	· Indian Botanical Heritage (IKS)
Major Practical	· Practical based on Plant Physiology
	· Practical based on Plant Histology Anatomy and Embryology
Elective	· Plant Systematics – I
	· Plant Pathology – I
	· Herbal Technology – I
Elective Practical	· Practical based on Elective Subject
Vocational Course	· Biocompost Technology
Field Project / Case Study / OJT	· Field Project / Case Study

BOTANY – Sem. VI

Major	· Plant Metabolism and Biochemistry
	· Gymnosperm and Paleobotany
	· Plant Resource Utilization
Major Practical	· Practical based on Plant Metabolism and Biochemistry
	· Practical based on Gymnosperm and Paleobotany
Elective	· Plant Systematics – II
	· Plant Pathology – II
	· Herbal Technology – II
Elective Practical	· Practical based on Elective Subject
Vocational Course	· Nursery Management
Field Project / Case Study / OJT	· OJT

CHEMISTRY – Sem. V

Major	· Organic and Inorganic Chemistry · Physical and Inorganic Chemistry
Major Practical	· Practical based on Organic and Inorganic Chemistry · Practical based on Physical and Inorganic Chemistry
IKS	· Subject Specific – IKS in Chemistry
Elective	· Organic Chemistry for Industry · Application-Based Analytical Chemistry (Theory)
Elective Practical	· Practical Course in Organic Chemistry for Industry · Application-Based Analytical Chemistry (Practical)
Vocational Skill Course	· Green Chemistry
Field Project	· Field Project in Chemistry

CHEMISTRY – Sem. VI

Major	· Organic Chemistry · Physical Chemistry · Inorganic Chemistry
Major Practical	· Practical based on Organic Chemistry + Inorganic Chemistry · Practical based on Physical Chemistry + Inorganic Chemistry
Elective	· Advanced Organic Synthesis and Reaction Mechanisms · Fundamentals of Phase Equilibria and Solution Chemistry
Elective Practical	· Practical Course in Advanced Organic Synthesis and Reaction Mechanisms · Practical Course in Fundamentals of Phase Equilibria and Solution Chemistry
Vocational Course	· Applications of Software in Chemistry
OJT	· On-Job Training (OJT) in Chemistry

MATHEMATICS – Sem. V

Major Theory	· Metric Space · Linear Algebra

IKS	· Indian Knowledge Systems: Mathematical Foundations
Major Practical	· Lab Course-V (Based on Metric Space and Linear Algebra)
	· Lab Course-VI (Ordinary Differential Equations)
Elective-I	· Vector Calculus
	· Graph Theory
	· Operation Research
	· Equivalent SWAYAM-NPTEL/ MOOC Course
Elective Practical	· Lab Course Based on Elective-I
VSC-3	· LaTeX for Scientific Writing
Field Project	· Field Project

MATHEMATICS – Sem. VI

Major Theory	· Complex Analysis
	· Numerical Analysis
	· Partial Differential Equations
Major Practical	· Lab Course-V (Based on Complex Analysis)
	· Lab Course-VI (Based on Numerical Analysis)
Elective-I	· Integral Transform
	· Topology
	· Probability Theory
Elective-II Practical	· Lab Course Based on Elective-I
VSC-4	· Python Programming
OJT	· On Job Training

ELECTRONICS - Sem. V

Major I	Analogue Communication
Major II	Power Electronics
Major III	Embedded System design
Major E2	Nano Technology
Major (IKS)	Evolution of Electronics System in India
SELECP1301	Electronics Lab-1 (Practical) (Practical based on Analogue Communication)
SELECP1301	Electronics Lab-2 (Practical) (Practical based on Power Communication)
SELECP1301	Electronics Lab-3 (Practical) (Practical based on Embedded System design)

SELECP1301	Electronics Lab-3 (Elective) (Practical based on Nano-Technology)
SELECP1301	Electronics Lab-III (Practical) (C Programming Skill)
Project	

ELECTRONICS - Sem. VI

Major I	Digital Communication
Major II	Sensors & Actuators
Major III	Introduction to VLSI design
Major E1	Computer Hardware & Networking
Major	Python Programming
Electronics Lab IV	Based on digital communication
Electronics Lab V	Sensors & Atuators
Electronics Lab VI	Based on VLSI
Electronics Lab VI	Computer Hardware & Networking
Electronics Lab VI	Skill based on internet of things

COMPUTER SCIENCE - Sem. V

SCSCCT1351	Software Engineering
SCSCCP1351	Lab Course VII (Practical)
SCSCCT1352	Python Programming
SCSCCP1352	Lab Course VIII (Practical)
SCSCCT1353	IKS in CS
SCSCCT1351	PHP Programming
SCSCCP1351	Lab-PHP
SCSCVSC1351	System Security
SCSCFP1351	Field Project

COMPUTER SCIENCE - Sem. VI

SCSCCT1361	Computer Network
SCSCCP1361	Lab Course VIII (Practical)
SCSCCT1362	Software Testing
SCSCCP1362	Lab Course IX (Practical)
SCSCCT1363	Introduction to Data Science
SCSCET1361	Maching Learning
SCSCFP1361	Lab ML
SCSCVSC1361	Digital Media
SCSCOJT1361	OJT

पदव्युत्तर विभाग

M.Com. I Year

SEMESTER - I

1) CDSC501 - Managerial Economics (Cr. 4)
2) CDSC502 - Quantitative Techniques for Business (Cr. 4)
3) CDSC503 - Financial Market (Cr. 4)
4) CDSE501.1 - International Business Environment (Cr. 4) **OR**
5) CDSE501.2 - Supply Chain Management (Cr. 4)
6) CRM501 - Research Methodology in Commerce (Cr. 4)

SEMESTER - II

7) CDSC551 - Accounting For Managerial Decisions (Cr. 4)
8) CDSC552 - Operation Research (Cr. 4)
9) CDSC553 - Commercial and Mercantile Law (Cr. 4)
10) CDSE551.1 - Corporate Tax Planning and Management (Cr. 4) **OR**
11) CDSE551.2 - Organisational Theory and Behaviour (Cr. 4)
12) COJT551 - On Job Training (Cr. 4)

M.Com. II Year

SEMESTER - III

13) CCOMC1501 - Advance Financial Accounting (Cr. 4)
14) CCOMC1502 - Security Analysis and Portfolio Management (Cr. 4)
15) CCOMC1503 - Entrepreneurship Development - MSME Schemes (Cr. 4)
16) CCOME1501 - Human Resource Management - I (Cr. 4)
17) CCOME1502 - Banking and Finance - I (Cr. 4)
18) CCOME1503 - Interntional Business - I (Cr. 4)
19) CCOME1504 - Marketing Management - I (Cr. 4)
20) CCOMP1501 - Research Project / Field Work Survey (Cr. 4)

SEMESTER - IV

21) CCOMC1551 - Financial Management (Cr. 4)
22) CCOMc1552 - Strategic Management (Cr. 4)
23) CCOME1551 - Human Resource Management - II (Cr. 4)
24) CCOME1552 - Banking and Finance - II (Cr. 4)
25) CCOME1553 - International Business - II (Cr. 4)
26) CCOME1554 - Marketing Management - II (Cr. 4)
27) CCOMP1551 - Research Publication / Ethics (Cr. 2)
28) CCOMP1552 - Research Project / Dissertation (Cr. 6)

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष

सत्र पहिले

१) DSC 501 - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्व काळ) (४ श्रेयांक)
२) DSC 502 - वर्णनात्मक व समाजभाषा विज्ञान (४ श्रेयांक)
३) DSC 503 - साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : दलित व ग्रामीण (४ श्रेयांक)
४) Elective (वैकल्पिक)
DSE 501 - मराठवाड्यातील मराठी साहित्य (४ श्रेयांक) किंवा
DSE 501 - लोकसाहित्य (४ श्रेयांक) किंवा
DSE 501 - रसास्वाद : नाटक, चित्रपट (४ श्रेयांक)
५) RM (संशोधन पद्धती)
RM 501 - भाषा व साहित्य संशोधन पद्धती (४ श्रेयांक)

सत्र दुसरे

६) DSC 551 - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ) (४ श्रेयांक)
७) DSC 552 - साहित्यप्रवाहांचा अभ्यास : स्त्रीवादी आणि आदिवासी (४ श्रेयांक)
८) DSC 553 - मराठी व्याकरण (४ श्रेयांक)
९) Elective (वैकल्पिक)
DSE 551 - वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : वैचारिक (४ श्रेयांक) किंवा
DSE 551 - बालकुमार साहित्य (४ श्रेयांक) किंवा
DSE 551 - भारतीय कला : चित्र, शिल्प व संगीत (४ श्रेयांक)
१०) FP (प्रकल्प कार्य)
RM 551 - मुलाखती, कृषी साधनांचे शब्द संकलन, फलक लेखन त्रुटी व दुरुस्ती (४ श्रेयांक)

एम.ए. मराठी द्वितीय वर्ष

सत्र तिसरे

11) HMARC 601 एका लेखकाचा अभ्यास : राजन गवस (4 Cr)
12) HMARC 602 समीक्षाविचार व सौंदर्यशास्त्र (4 Cr)
13) HMARC 603 तौलनिक साहित्य (4 Cr)
14) HMARE 601 मराठी साहित्य आणि नियतकालिके (4 Cr) OR
HMARE 602 मराठी सत्यशोधकी साहित्य (4 Cr) OR
HMARE 603 भाषिक कौशल्ये आणि रोजगाराच्या संधी (4 Cr)
15) Research Project (Field Survey)

HMARR 601 दोन : भाषा, साहित्यिक, साहित्यकृती, संस्कृती यांचे संशोधनप्रकल्प. एका कलाकृतीची समीक्षा, कलाकृतीच्या निर्मितीप्रक्रिये-संबंधीचा संशोधन प्रकल्प (4 Cr)

सत्र चौथे

16) HMARC 651 मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (4 Cr)
17) HMARC 652 वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : कविता व कादंबरी (4 Cr)
18) HMARC 653 हैदराबाद मुक्तिसंग्राम आणि मराठी साहित्य (2 Cr)
19) HMARE 651 लिंगभाव आणि मराठी साहित्य (4 Cr) OR
HMARE 652 साहित्य अकादमी पुरस्कार प्राप्त निवडक कलाकृतींचा अभ्यास (4 Cr) OR
HMARE 653 लेखनविषयक नियम व मुद्रितशोधन (4 Cr)
20) Research Project

HMARR 651 हैदराबाद मुक्तिसंग्रामातील स्वातंत्र्य सैनिकांच्या चरित्राचा अभ्यास, मुलाखती, हैदराबाद मुक्तिसंग्राम लढ्यातील स्थळ वर्णने, हैदराबाद मुक्तिसंग्रामाचे मराठी साहित्यातील चित्रण, कलाकृतीतील संस्कृती चित्रणाचा संशोधन प्रकल्प, कविता, कादंबरीचा आशय व भाषिकदृष्ट्या शोधप्रकल्प, मराठी साहित्यातील विविध संप्रदाय, साहित्य व संस्कृती चळवळ इ. (6 Cr)

एम.ए. इतिहास प्रथम वर्ष

सत्र पहिले

१) HHISC501 – Historiography
२) HHISC502 – Archaeology OR History of Indian Art and Architecture
३) HHISC503 – Contemporary History of India (up to 1995)
४) HHISE501 – History of Indian Women
५) HHISR501 – Research Methodology

सत्र दुसरे

१) HHISC551 – Historiography
२) HHISC552 – Archaeology OR History of Indian Art and Architecture
३) HHISC553 – Contemporary History of India (up to 1995)
४) HHISE551 – History of Indian Women
५) HHISF551 – Field Project

एम.ए. इतिहास द्वितीय वर्ष

सत्र तिसरे

1) HHISC 601 - History of Modern Maharashtra
2) HHISC 602 - History of Marathwada
3) HHISC 603 - History of South East Asia
4) HHISE 601 - Tourism
5) HHISRP 601 - Research project (Field Survey)

सत्र चौथे

1) HHISC 651 - History of Modern Maharashtra
2) HHISC 652 - History of Marathwada
3) HHISC 653 - History of South East Asia
4) HHISE 651 - Tourism
5) HHISRP 551 - Research Project

एम.ए. अर्थशास्त्र प्रथम वर्ष

सत्र पहिले

1) HECOC501 – Advanced Micro Economics-I (Cr. 4)
2) HECOC502 - Advanced Macro Economics-I (Cr. 4)
3) HECOC503 - International Economics-I (Cr. 4)
4) HECOE501 - Mathematical Economics-I OR
   HECOE502 - Environmental Economics (Cr. 4)
5) HECOR501 - Research Methodology in Economics (Cr. 4)

सत्र दुसरे

6) HECOC551 – Advanced Micro Economics-II (Cr. 4)
7) HECOC552 - Advanced Macro Economics-II (Cr. 4)
8) HECOC553 - International Economics-II (Cr. 4)
9) HECOE551 - Mathematical Economics-II OR
   HECOE552 - Economics of Population (Cr. 4)
10) HECOF551 - Field Project (Cr. 4)

एम.ए. अर्थशास्त्र द्वितीय वर्ष

सत्र तिसरे (Discipline Specific Core) (Major)

1) HECOC601 - Public Economics-I
2) HECOC602 - Indian Economics-I
3) HECOC603 - Economics of Growth and Development
4) DSE (Elective) Discipline Specific Elective) (Major)
1) HECOE 601 - Econometrics-I OR
2) HECOE 602 - Agricultural Economics OR
3) HECOE 603 - Quantitative Teqhniques-I
5) On Job Training (OJJ) & Field Project (FP)
1) HECOF 601 - Research Project (Field Survey)

सत्र चौथे (Discipline Specific Core) (Major)

1) HECOC651 - Public Economics-II
2) HECOC652 - Indian Economy-II
3) Entrepreneurship Development and Startup Skills
4) DSE (Elective) Discipline Specific Elective)
1) HECOE 651 - Econometrics-II OR
2) HECOE 652 - Financial Economics OR
3) HECOE 653 - Quantitative Teqhniques-II
5) Research Project (RP)
1) HECOF 651 - Research Project (Dissertation)

M.Sc. Physics - I Year

SEMESTER - I

1. SDSCC401: Mathematical Methods in Physics (Cr. 4)
2. SDSCC402: Classical Mechanics (Cr. 4)
3. SDSCC403: Numerical Techniques and C-Programming (Cr. 4)
4. SDSCE401: Electronic Devices (Cr. 3)
5. SVECR 401 Research Methdology (Cr. 3)

SEMESTER - II

6. SDSCC451: Quantum Mechanics (Cr. 4)
7. SDSCC452: Statistical Mechanics (Cr. 4)
8. SDSCC453: Condensed Matter Physics-I (Cr. 4)
9. SDSCE451: Atomic and Molecular Physics (Cr. 3)
10. SPHYOJT 451 : On Job Training (Cr. 3)

M.Sc. Physics - II Year

SEMESTER - III

11. SPHYC501: Electrodynamics (Cr. 4)
12. SPHYC502: Nuclear and Particle Physics (Cr. 4)
13. SPHYC503: Electronics-I OR Fiber Opt. & Laser-I (Cr. 4)
14. SPHYE501: From same Department / School Astrophysics-I OR Materials Science-I OR Nano Physics (Cr. 4)
15. SPHYR551 - Research Project (Cr. 4)
16. SPHYP501 (Lab - I) (Cr. 1)
17. SPHYE502 (Lab - II) (Cr. 1)

SEMESTER - IV

18. SPHYC551: Energy Studies (Cr. 4)
19. SPHYC552: Electronics-II OR Fiber Opt. & Lasers - II (Cr. 4)
20. SPHYE551: From same Department / School Astrophysics-II OR Materials Science-II OR Electronics Instrumentation (Cr. 4)
21. SVECP551 - Publication Ethics (2 Cr.)
22. SPHYR552 - Research Project (6 Cr.)
23. SPHYP551 (Lab - III) (1 Cr.)
24. SPHYE552 (Lab - IV) (1 Cr.)

M.Sc. Chemistry - I Year

SEMESTER - I

1) DSC 401 - Inorganic Chemistry (Cr. 4)
2) DSC 402 - Organic Chemistry (Cr. 4)
3) DSC 403 - Physical Chemistry (Cr. 4)
4) DSE 401 - Physical Method in Chemistry (Cr. 3) **OR**
   DSE 401 - Bio-organic Chemistry
5) RM 401 - Research Methodology (Cr. 3)

SEMESTER - II

6) DSC 451 - Inorganic Chemistry (Cr. 4)
7) DSC 452 - Organic Chemistry (Cr. 4)
8) DSC 453 - Physical Chemistry (Cr. 4)
9) DSE 451 - Analytical Chemistry (Cr. 3) **OR**
   DSE 451 - Biophysical Chemistry (Cr. 3)
10) FP 451 - On Job Training (Cr. 3) **OR**
   FP 451 - Field Project (Cr. 3)

M.Sc. Chemistry - II Year

SEMESTER - III

11) SCHECT1501 - Advance Spectroscopic Methods (Cr. 4)
12) SCHECT1502 - Organic Synthesis - I (Cr. 4)
13) SCHECT1503 - Natural Project (Cr. 4)
14) SCHECT1504 - Medicinal Chemistry OR
   SCHECT1505 - Applied Chemistry (Cr. 4)
15) SCHERP1501 - Research Project (Cr. 4)
16) SCHEP1501 - Synthesis of Organic Molecules (Cr. 1)
17) SCHEP1502 - Mixture Analysis (Cr. 1)

SEMESTER IV

18) SCHECT1551 - Organic Synthesis - II (Cr. 4)
19) SCHECT1552 - Advance Heterocyclic Chemistry (Cr. 4)
20) SCHECT1553 - Bio-organic & Green Chemistry (Cr. 4) OR
   SCHECT1554 - Medicinal Chemistry (Cr. 4)
21) SVECP1551 - Publication Ethics
22) SCHERP1552 - Research Project (Cr. 6)
23) SCHEEP1551 - Physico Organic Estimation (Cr. 2)

M.Sc. Botany - I Year

SEMESTER-I

1) SBOTC 401 - Diversity Microbes (Cr. 4)
2) SBOTC 402 - Diversity of Gyptogams (Cr. 4)
3) SBOTC 403 - Taxonomy of Angiosperms and Gymnosperms (Cr. 4)
4) Elective SBOTE 401 - Bioinstrumentation and Methods in Biology (Cr. 3)
5) RM SVECR 401 - Research Methodology (Cr. 3)

SEMESTER - II

6) SBOTC 451 - Cell Biology, Genetics and Plant Breeding (Cr. 4)
7) SBOTC 452 - Plant Resource, Utilization and Biodiversity Conservation (Cr. 4)
8) SBOTC 453 - Plant Anatomy, Embryology of Angiosperms (Cr. 4)
9) Elective SBOTE 451 - Plant Ecology, Environmental Biology and Phytogeography (Cr. 3)
10) On Job Training : SBOTO 451 - On Job Training (Cr. 3)

M.Sc. Botany - II Year

Semester III

11) SBOTC501 - Plant Physiology
12) SBOTC502 - Molecular Biology and Biostatics
13) SBOTC503 - Pharmocognocy and Phytochemistry
14) SBOTE501 - Classical Angiosperm Systematics OR
    SBOTE502 - Fundamentals of Plant Pathology OR
    SBOTE503 - Seed Technology - I
15) SBOTRP501 - Research Project
16) SBOTP501 - Lab 1 / Based on Theory Paper SBOTC501
17) SBOTP502 - Lab 2 / Based on Theory Paper SBOTC502
18) SBOTP503 - Lab 3 / Based on Theory Paper SBOTC503
19) SBOTEP501 - Based on Elective Paper SBOTE501 OR
    SBOTEP502 - Based on Elective Paper SBOTE502 OR
    SBOTEP503 - Based on Elective Paper SBOTE503

Semester IV

20) SBOTC551 - Biochemistry and Plant Metabolism
21) SBOTC552 - Biotechnology and Genetic Engieering
22) SBOTE552 - Physiological Plant Pathology and Plant Diseases
23) SBOTPE551 - Publication Ethics
24) SBOTRP551 - Research Project
25) SBOTP551 - Lab 1 / Based on Theory Paper SBOTC551
26) SBOTP552 - Lab 1 / Based on Theory Paper SBOTC552
27) SBOTEP552 - Based on Elective Paper SBOTE552

वैशिष्ट्ये

- अध्ययन अध्यापनाबरोबरच सर्वसामान्य ज्ञान, स्पर्धा परीक्षेची तयारी, विविध प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम, सामाजिक ज्ञान व सामाजिक भान येण्यासाठी विविध उपक्रम हु. बहिर्जी वादविवाद स्पर्धा, सांस्कृतिक उपक्रम, करिअर कट्टा, व्यक्तिमत्त्व विकास, व्यवसाय मार्गदर्शन, रोजगारभिमूख शिबिरे व निवड कॅम्प, विविध क्रीडा उपक्रम.

विविध अभ्यासेत्तर उपक्रम

– **संत नामदेव अध्यासन केंद्र** : अध्यासन केंद्र मार्फत संत नामदेवांच्या साहित्याचा विविधांगी अभ्यास केला जातो. संत नामदेवांच्या प्रबोधन विचारांचे संशोधन व विचार केला जातो. या केंद्रात विविध प्रमाणपत्र व पदविका अभ्यासक्रम चालविले जातात.

– **विवेक वाहिनी –** विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोण रुजवणे आणि विवेकी व्यक्तिमत्त्व घडविण्याच्या अनुषंगाने विविध उपक्रम राबवल्या जातात.

– नाम फाउंडेशन अंतर्गत परिरातील शेतकऱ्यांना आणि आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबीयांना समुपदेशन, विविध संस्थांकडून मिळणारी आर्थिक मदत कुटुंबीयांपर्यंत पोहोचविणे. आत्महत्याग्रस्त शेतकरी, कुटुंबीयांच्या मुलांच्या शिक्षणासाठी प्रयत्न करणे, शेतकऱ्यांच्या कुटुंबातील महिलांना स्वयंरोजगारासाठी प्रशिक्षण देणे, विविध कौशल्य मार्गदर्शन करणे, इत्यादी कामे केली जातात. या अंतर्गत हु. बहिर्जी शिवणकला प्रशिक्षण केंद्र आपल्या महाविद्यालयात कार्यरत आहेत.

क्रीडा विभाग

महाविद्यालयात कबड्डी, खो-खो, व्हॉलीबॉल, फुटबॉल, कुस्ती, मल्लखांब, बॅडमिंटन, टेबल टेनिस, क्रिकेट, बुद्धिबळ, धनुर्विद्या, ॲथलेटिक्स इत्यादी क्रीडा उपक्रम नियमितपणे चालतात. महाविद्यालयात क्रीडांगणासाठी आठ एकर जागा असून, विविध खेळाची सुसज्ज क्रिडांगणे उपलब्ध आहेत. त्याचबरोबर ४०० मीटर ट्रॅक, वुडन फ्लोरींग, इनडोअर हॉल, मल्टीस्टेशन जिम, योगा सेंटर इत्यादी क्रीडा सुविधा उपलब्ध आहेत. महाविद्यालयात राज्य पातळीवरील विविध क्रीडा प्रकारांची सराव शिबिरे आयोजित केली जातात.

पोलीस व सैनिक भरती अकॅडमी

यात लेखी परीक्षा व शारीरिक चाचणीची पूर्वतयारी करून घेतली जाईल.

शिवण कला

महाविद्यालयात शिवण कला प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सर्व प्रकारच्या अद्यायावत शिलाई मशिन्स् व इतर साधनांसह उपलब्ध आहेत. एकावेळी प्रवेश क्षमता ३० व कोर्सचा कालावधी ३ महिने आहे. महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना दोन्ही कोर्सेससाठी मिळून ८००० रु. फीस तर बाहेरील विद्यार्थ्यांना दोन्ही कोर्सेससाठी मिळून १०००० रु. फीस आकारण्यात येईल.

ब्युटी पार्लर

महाविद्यालयात ब्युटी पार्लर प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सर्व प्रकारच्या अद्यायावत साधनांसह उपलब्ध आहे. एकावेळी प्रवेश क्षमता ३० व कोर्सचा कालावधी ३ महिने आहे.

संगीत व सांस्कृतिक विभाग

या विभागात पदवी वर्गाचे अभ्यासक्रम उपलब्ध असून गायन, वादन याबरोबरच विद्यापीठीय युवक महोत्सव, राज्यपातळीवरील इंद्रधनुष्य व क्षेत्रिय पातळीवरील युवक महोत्सवाची तयारी करून घेऊन विद्यार्थ्यांच्या विविध कलागुणांना आविष्कृत करण्याची संधी दिली जाते व तसेच या क्षेत्राची रोजगाराभिमूख माहिती दिली जाते. तसेच सांस्कृतिक दृष्टीने समृद्ध असलेले अनेक उपक्रम या विभागामार्फत घेतले जातात.

हु. बहिर्जी शिंदे वादविवाद स्पर्धेचे भव्य आयोजन करण्यात येते.

Career Katta

(Career and Entrepreneurship Counseling, Skill Development, Internships, Placement, etc.)

Career Katta is an initiative of Department of Higher and Technical Education, Govt of Maharashtra and in coordination with Maharashtra Information Technology Support Centre. The college conducts various activities to guide students about Career, Competitive Examinations (UPSC, MPSC, Banking, SSB, SSC, Police, LIC, etc.), Entrepreneurship, Skill Development; Credit Earnings under new CBCS and NEP Curriculum Framework, Internship and Placement Opportunities, etc.

Eligibility to Join:
Any student admitted for any regular course in the college or college alumni referred by College Coordinator.

Registration Fees: One Time Rs. 365 for Three-year degree period (Rs. 0.36 per day), which will be reimbursed in the form of subsidy on examination charges of CBCS. It including free access to all the activities, courses, State Level Competitive Exams, etc.

How to Register: Download the MITSC application from Google Play Store and pay fees using any online payment mode

College Code: A 90 (Please include the Career Katta code of the College)
Contact: For more details visit college webpage _________ or contact Coordinator Dr. Prashant Mandlik, Department of Chemistry, 94038 66611 or Career Katta Helpline 75076 52555

करियर कट्टा मध्ये विद्यार्थ्यांनी नाव नोंदणी करण्यासाठी

SCAN ME

यूट्यूब वरील उपक्रमांमध्ये सहभागी होण्यासाठी सबस्क्राईब करा

Subscribe me

करियर कट्टा नियमित उपक्रमाची माहिती मिळवण्यासाठी सबस्क्राईब करा

Subscribe me

हेल्पलाइन नंबर : 750 765 2555

ANNEXURE "A"
Fees Details 2026-27

No.	PARTICULARS	U.G. COURSES
01	Registration Fees	20/-
02	Admission Fees	50/-
03	Library Deposit	100/-
04	Laboratory Fees	1500/-
05	Magazine Fees	50/-
06	S.A.F. Fees	20/-
07	Game Fees (Gymkhana)	75/-
08	Gathering Fees	70/-
09	Library Fees	150/-
10	Student Welfare Fees	60/-
11	College Development Fees	75/-
12	Identify Card Fee	15/-
13	Student Forum Fees (Council)	20/-
14	Home Exam Fees	75/-
15	Medical Examination Fees	10/-
16	University Sports Fees	75/-
17	Miscellaneous Fees (Other Fees)	25/-
18	TC Fees	50/-
19	Book Bank	10/-
20	Youth Festival	50/-
21	Ashwamedh	30/-
22	Emergency Fees	15/-
23	Students Insurance Fees	60/-
24	Chancellor's Office activities fees	36/-
25	Zonal Sports Council fees	50/-
26	Internet	600/-
27	Extra-curricular / Activity fees	365/-
	TOTAL	**3656/-**

नोट : वरील प्रवेश शुल्कामध्ये विद्यापीठाने बदल केल्यास त्यानुसार प्रवेश शुल्क आकारण्यात येईल.

Fees Structure Year 2026-2027

Sr. No.	Description	B.A.I		B.Com.I		B.Sc.I		B.A.II		B.Com.II		B.Sc.II		B.A.III		B.Com.III		B.Sc.III	
		Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC
1	Registration Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
2	Admission Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
3	Tution Fees	1100	0	1100		1100		1100		1100		1100		1100		1100		1100	
4	Eligibility Fees	120	120	120	120	120	120												
5	Student Aid Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
6	University Sports Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
7	Medical Exam. Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Student Welfare Fund	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
9	College Exam Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
10	Gymkhana Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
11	Gathering Fees	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
12	Identity Card Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
13	College Dev. Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
14	Student Forum Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
15	Book Bank	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16	Ashwamedh Fees	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
17	Youth Festival	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Students Insur. Fees	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
19	Miscellaneous Fees	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
20	Library Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
21	Magazine Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
22	Chancellor's Office	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
23	Zonal Sports Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
24	Emergency Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
25	NSS Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
26	**Breakage Fees**	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
27	**Reading Room Fees**	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	**Accidental Fund**	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
29	Internet	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
30	Laboratory Fees					1500	1500					1500	1500					1500	1500
31	Projects Fees			60	60					60	60					60	60		
32	SEC	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
33	Env.Study													150	150	150	150	150	150
	TOTAL	**2956**	**1856**	**3016**	**1916**	**4456**	**3356**	**2836**	**1736**	**2896**	**1796**	**4336**	**3236**	**2986**	**1886**	**3046**	**1946**	**4486**	**3386**

फिस प्रारूप सन २०२५-२६ प्रमाणे दिले आहे. विद्यापीठ अथवा शासन यांच्याकडून शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ साठी नवीन बदल केल्यास त्याप्रमाणे फिस आकारण्यात येईल.

Fees Structure Year 2026-2027 (NG)

Sr.No.	Description	B.Com.I		B.Sc.I		B.Com.II		B.Sc.II		B.Com.III		B.Sc.III	
		Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC
1	Registration Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
2	Admission Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
3	Tution Fees	2750		4400		2750		4400		2500		4000	
4	Eligibility Fees	120	120	120	120								
5	Student Aid Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
6	University Sports Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
7	Medical Exam. Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Student Welfare Fund	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
9	College Exam Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
10	Gymkhana Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
11	Gathering Fees	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
12	Identity Card Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
13	College Dev. Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
14	Student Forum Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
15	Book Bank	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16	Ashwamedh Fees	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
17	Youth Festival	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Students Insur. Fees	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
19	Miscellaneous Fees	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
20	Library Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
21	Magazine Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
22	Chancellor's Office	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
23	Zonal Sports Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
24	Emergency Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
25	NSS Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
26	Breakage Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
27	Reading Room Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	Accidental Fund	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
29	Internet	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
30	Laboratory Fees			1500	1500			1500	1500			1500	1500
31	Projects Fees	60	60			60	60			60	60		
32	SEC	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
33	Env. Study									150	150	150	150
	TOTAL	**4666**	**1916**	**7756**	**3356**	**4546**	**1796**	**7636**	**3236**	**4446**	**1946**	**7386**	**3386**

B.Sc. (BCS)w Computer Science - I yr.-17600/-, II yr.-17600/-, III yr.-17600/-

Fees Structure Year 2026-2027 (NG)

Sr.No.	Description	M.Com.I		M.Com.II		M.Sc.I PHY		M.Sc.II PHY		M.Sc.I CHEM		M.Sc.II CHEM		M.Sc.I BOT		M.Sc.II BOT		M.A.I		M.A.II	
		Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC	Pay F.	EBC
1	Registration Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
2	Admission Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
3	Tution Fees	4400		4400		18150		18150		24200		24200		18150		18150		4400		4400	
4	Eligibility Fees	120	120			120	120			120	120			120	120			120	120		
5	Student Aid Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
6	University Sports Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
7	Medical Exam. Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
8	Student Welfare Fund	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
9	College Exam Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
10	Gymkhana Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
11	Gathering Fees	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70	70
12	Identity Card Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
13	College Dev. Fees	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
14	Student Forum Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
15	Book Bank	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
16	Ashwamedh Fees	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
17	Youth Festival	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
18	Students Insur. Fees	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
19	Miscellaneous Fees	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
20	Library Fees	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
21	Magazine Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
22	Chancellor's Office	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
23	Zonal Sports Fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
24	Emergency Fees	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
25	NSS Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
26	Breakage Fees	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
27	Reading Room Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
28	Accidental Fund	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
29	Internet	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
30	Laboratory Fees	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500
31	Projects Fees																				
	TOTAL	**7706**	**3306**	**7586**	**3186**	**21456**	**3306**	**21336**	**3186**	**27506**	**3306**	**27386**	**3186**	**21456**	**3306**	**21336**	**3186**	**7706**	**3306**	**7586**	**3186**

भारत सरकार शिष्यवृत्ती

०१) शिष्यवृत्तीधारक सर्व विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती फॉर्म दिलेल्या मुदतीत भरणे अनिवार्य आहे. अन्यथा पूर्ण शुल्क भरावे लागेल.

०२) भारत सरकार शिष्यवृत्ती सन २०१०-२०११ पासून बँकेमार्फत वाटप करण्यात येत आहे. प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी राष्ट्रीयकृत बँकेचा खाते क्रमांक द्यावा. त्याशिवाय शिष्यवृत्ती बँकेत जमा होणार नाही.

०३) अनुसुचित जाती-जमाती, भटक्या व विमुक्त जाती तसेच विशेष मागास प्रवर्ग व इतर मागास प्रवर्ग विद्यार्थ्यांना शासनाच्या नियमाप्रमाणे शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी शिष्यवृत्ती आवेदन पत्र सादर करताना खालील कागदपत्र आणणे आवश्यक आहे.

१) टी.सी.
२) गुणपत्रिका
३) जातीचे प्रमाणपत्र
४) मा. तहसिलदार यांच्या स्वाक्षरीचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र
५) पासपोर्ट साईजचे फोटो
६) बँक खाते पासबुक झेरॉक्स
७) आधार कार्ड झेरॉक्स
८) रेशन कार्ड झेरॉक्स
९) प्रवेश फीसच्या पावतीची झेरॉक्स

✻ शिष्यवृत्ती आवेदन पत्रासोबत जोडण्यात येणारे कागदपत्र स्पष्ट दिसतील असेच असावेत.

०४) ज्या विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक खंड पडला असेल तर त्यांनी रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर नोटरी शपथपत्र सादर करणे.

०५) वडील हयात नसल्यास वडिलांचे मृत्यू प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

०६) भारत सरकार शिष्यवृत्तीचा लाभ घेण्यासाठी महाविद्यालयात ७५ टक्के उपस्थिती आवश्यक आहे.

०७) भारत सरकार शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याने परीक्षा देणे आवश्यक आहे. परीक्षा न दिल्यास शिष्यवृत्ती मिळणार नाही.

०८) ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक नोकरी करीत असतील (सरकारी, सहकारी, निमसरकारी) अशा विद्यार्थ्यांनी फ्री शीप फॉर्म भरून द्यावा.

०९) ज्या विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे उत्पन्न जास्त असेल किंवा विद्यार्थी नापास होऊन पुन्हा त्याच वर्गात प्रवेश घेत असेल तर त्यांनी फ्री शीप आवेदन पत्र भरावे.

१०) जे विद्यार्थी बाहेरील महाविद्यालयातून आलेले असतील, त्यांनी शिष्यवृत्ती मिळालेले प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

११) शासनाने निर्धारीत केलेल्या वेळेतच शिष्यवृत्ती आवेदनपत्र ऑनलाईन पद्धतीने भरून त्याची मूळ प्रत महाविद्यालयात मुदतीच्या आत सादर करावी.

१२) इ.बी.सी. पात्रताधारक विद्यार्थ्यांनी शिष्यवृत्ती फॉर्म दिलेल्या मुदतीतच भरणे गरजेचे आहे. अन्यथा संपूर्ण फीस भरावी लागेल.

१३) भारत सरकार शिष्यवृत्ती समाज कल्याण कार्यालयाकडून मंजूर झाल्यानंतर शिष्यवृत्तीची रक्कम संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर जमा होईल.

१४) जे शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थी आपला शिष्यवृत्तीचा फॉर्म वेळेवर महाविद्यालयात सादर करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना पूर्ण फिस भरावी लागेल ह्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहील.

१५) बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. प्रथम वर्षासाठी ऑनलाईन अर्ज भरुन द्यावे लागेल.

१६) ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्षासाठी अर्ज ऑनलाईन भरुन दिला नाही, अशा विद्यार्थ्यांनी द्वितीय किंवा तृतीय वर्षाचा अर्ज ऑनलाईन भरून देणे आवश्यक आहे.

१७) ऑनलाईन फॉर्म भरत असतांना काळजी पूर्वक फॉर्म भरून घेणे आवश्यक आहे. नसता काही त्रुटी निघाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधीत विद्यार्थ्यांवर राहील.

१८) ऑनलाईन फॉर्म भरतांना कागदपत्र स्कॅन करण्यासाठी सर्व कागदपत्र हे ओरिजनल असले पाहिजे.

१९) प्रवेश घेतल्यावर प्रवेश पावतीची एक झेरॉक्स प्रत फॉर्म सोबत जोडून ओरीजनल पावती स्कॅन करणे आवश्यक आहे.

२०) ऑनलाईन फॉर्म भरल्यानंतर दिलेला मोबाईल नंबर बँक खात्याशी व आधार कार्डशी लिंक असणे आवश्यक आहे. कारण त्या मोबाईल नंबरवर सर्व मेसेज येतात व मेसेज बघून काही अडचण आल्यास संबंधित कर्मचाऱ्यास तात्काळ भेटून अडचण लक्षात आणून देण्यास मदत होईल.

२१) रक्कम जमा होण्यासाठी रिडम बटनाचा उपयोग करणे आवश्यक आहे. कारण त्याशिवाय खात्यावर रक्कम जमा होणार नाही.

२२) शिष्यवृत्तीचा कोणताही एकच फॉर्म भरणे. ज्या विद्यार्थ्यांना जी शिष्यवृत्तीची योजना लागू आहे त्या विद्यार्थ्यांनी तोच फॉर्म भरणे.

२३) ऑनलाईन शिष्यवृत्ती फॉर्म भरताना सर्व कागदपत्र व्यवस्थित स्कॅन झाले आहेत याची खात्री करून घेणे.

सूचना : GOI धारक विद्यार्थ्यांनी आवश्यक ती कागदपत्रे ऑनलाईन फॉर्म भरल्यानंतर महाविद्यालयात शिष्यवृत्ती विभागात दिलेल्या विहीत वेळेत सादर करणे आवश्यक आहे. जमा नाही केल्यास पूर्ण शुल्क भरावी लागेल व त्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहील.

विविध शिष्यवृत्ती

१) कै. गंगाबाई रावसाहेब साळुंके आणि रावसाहेब साळुंके दांडेगावकर यांच्या स्मरणार्थ शैक्षणिक शिष्यवृत्ती एक विद्यार्थी व एक विद्यार्थिनी यांना पदवी पूर्ण होईपर्यंत प्रतिमाह ५०० रुपये. मा. एम. आर. साळुंके दांडेगावकर घोषित.

१) स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलती.

२) शासकीय खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती. (Open Merit Scholarship)

३) प्राथमिक व माध्यमिक शाळेतील शिक्षकांच्या मुलांसाठी गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.

४) राष्ट्रीय भाषिकांसाठी शिष्यवृत्ती.

५) अहिंदी भाषिकांसाठी शिष्यवृत्ती.

६) अपंग व माजी सैनिकांच्या मुला-मुलींना मिळणारी शैक्षणिक सवलत.

७) महाविद्यालयीन गुणवत्ता शिष्यवृत्ती. ४०% टक्याच्या पर्यंत अपंगाचे प्रमाणपत्र.

८) अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती (मुस्लिम, शीख, बौद्ध, ख्रिश्चन, पारसी, जैन) अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्तीची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित विद्यार्थ्यांची राहील. वरील सर्व सवलती व शिष्यवृत्तीसाठी आवेदनपत्र भरून योग्य त्या कागदपत्रासह वेळेत महाविद्यालयात दाखल करावेत.

९) राजर्षी शाहू महाराज गुणवत्ता शिष्यवृत्ती ज्या विद्यार्थ्यांना ७५% पेक्षा जास्त गुण आहे. यासाठी SC/ST/NT विद्यार्थ्यांसाठी गुणवत्ता शिष्यवृत्ती.

१०) वरील कोणत्याही एका शिष्यवृत्तीचा लाभ घेता येईल.

ई.बी.सी. सवलत
राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना

१. वरिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन आवेदनपत्र नेट कॅफे वरुन भरुन अर्जासोबत आवश्यक ती कागदपत्रे जोडून सादर करावीत.

२. सोबत लागणारे कागदपत्र
टी.सी., मार्कमेमो, रहिवाशी प्रमाणपत्र, आधार कार्ड, बँक पासबुक झेरॉक्स, मागील वर्षाचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र, गॅप असेल तर रु.१००/- च्या बाँडवर शपथपत्र इ. कागदपत्राच्या सुस्पष्ट दिसणाऱ्या छायांकित प्रती जोडाव्यात.

३. उत्पन्नाची मर्यादा रु.८,००,०००/- असून उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र मा. तहसिलदार यांच्या स्वाक्षरीचे असावे.

४. वडील हयात नसतील तर आईच्या नावाने उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र व वडिलांचे मृत्यू प्रमाणपत्र जोडावे.

५. आई व वडील हयात नसतील तर पालन करणाराचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र व आई वडिलांचे मृत्यू प्रमाणपत्र जोडावे.

६. ऑनलाईन फॉर्म भरत असताना काळजीपूर्वक फॉर्म भरून घेणे आवश्यक आहे. नसता काही त्रुटी निघाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित विद्यार्थ्यावर राहील.

७. ऑनलाईन फॉर्म भरताना कागदपत्र स्कॅन करण्यासाठी सर्व कागदपत्र हे ओरिजनल असले पाहिजे.

८. प्रवेश घेतल्यावर प्रवेश पावतीची एक झेरॉक्स प्रत फॉर्मसोबत जोडून ओरीजनल पावती स्कॅन करणे आवश्यक आहे.

९. ऑनलाईन फॉर्म भरल्यानंतर सर्व मेसेज हे जो मोबाईल नंबर बँक खात्याशी व आधार कार्डशी लिंक असणे आवश्यक आहे. कारण त्या मोबाईल नंबरवर सर्व मेसेज येतात व मेसेज बघून काही अडचण आल्यास संबंधित कर्मचाऱ्यास तात्काळ भेटून अडचण लक्षात आणून देण्यास मदत होईल.

१०. रक्कम जमा होण्यासाठी रिडम बटनाचा उपयोग करणे आवश्यक आहे. कारण त्याशिवाय खात्यावर रक्कम जमा होणार नाही.

सूचना : E.B.C. धारक विद्यार्थ्यांनी आवश्यक ती कागदपत्रे ऑनलाईन फॉर्म भरल्यानंतर महाविद्यालयात शिष्यवृत्ती विभागात दिलेल्या विहीत वेळेत सादर करणे आवश्यक आहे. जमा नाही केल्यास पूर्ण शुल्क भरावी लागेल व त्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहील.

LIBRARY DEPARTMENT

About Our Library

Library is a heart of the organization. To provide better service to its user has established its own library in Year 1971 for students as well as for faculty members. The library offers regularly scheduled and day to day instructions and orientation for faculty and students including bibliographic instructions and data-base.

Total holdings of Library

01.	Senior college Total Books	57206
02.	Junior college Total Books	26761
03.	Total No. of books	83967
04.	News Papers	20
05.	N-list e-journals	6000+
06.	N-list e-books	199000+
07.	Through NDL e-books	600000+
08.	Software Library Automation	Soul 3.0
09.	Software for Data Preservation & Retrieve	D-Space

Library Timing

Reading Room	: 08:00 a.m. to 05:45 p.m.
Circulation Section	: 09:30 a.m. to 05.45 p.m.
Night Library	: 06.00 p.m. to 10.00 p.m.

Information Technology Facilities

01. Automation of Library using SOUL 3.0 Software Upgrdation complete.
02. D-Space software installation for data preservation and retrieve.
03. Launching Institutional Repository using D-space.
04. QR code facility for quick response service for save the time of users.
05. Barcode labelled on Issue Card and Books.
06. Book Issue, renewal & reservation facility available, using libray software.
07. E-mail alert service through SOUL software
08. N-list Access to INFLIBNET centre (Consortia)
09. News Paper Clipping service
10. Old Question Paper (PDF/hard Copy) & Syllabus give service
11. Competitive Exam Books service
12. Book Bank

Best Library Activity in this year For all Users

1. Intuitional Repository QR Code all students please Scan this QR Code and visit to Institutional Repository BSM Institutional Repository e-content (Audio, Videos, pdf, ppt, old question paper etc.)
2. WEBOPAC-QR code please Scan this QR Code for online public access catalogue and search any book by title, author publisher, subject etc.
4. I-Card Scanner available in library for presenty of users. So every user give barcode on I-Card.

SCAN ME

BSM IR

Web OPAC

विद्यार्थी आणि परीक्षा

०१) विद्यार्थ्यांनी कोणत्याही परीक्षेत कसल्याही प्रकारच्या अनुचित व अवैध मार्गाचा अवलंब करु नये.
०२) परीक्षेचे पावित्र्य राखण्यासाठी संबंधीत अधिकाऱ्यांना पूर्ण सहकार्य द्यावे.
०३) परीक्षा दालनात कोणत्याही प्रकारचे मुद्रीत, टंकलेखीत, हस्तलेखीत, छायांकित, झेरॉक्स साहित्य/ मोबाईल आणू नये.
०४) परीक्षा दालनात प्रवेश करण्यापूर्वी किंवा परीक्षा चालू असताना परीक्षेशी संबंधीत अधिकाऱ्याने तपासणी केली तर त्याला विरोध करू नये.
०५) परीक्षेशी संबंधित अधिकाऱ्यांनी अधिकृत नियुक्त केलेल्या चौकशी समितीसमोर हजर रहावे व साक्ष द्यावी.

Special Facilities & Cells For Students

- Center For Innovation & Research
- Grievance Redressal Cell
- Boy's Hostel
- Women's Hostel
- Extension Activities Cell
- Health Care
- Placement Cell
- Scholarship
- Student Welfare Fund
- Canteen
- Distance Education Centre
- Cultural Club
- Parent-Teacher Association
- Skill Enhancement Cell
- Sport Club
- OBC Cell
- SC-ST Cell
- Green Club & Nature Club
- Mentoring
- Minority Cell
- Mental Health Club
- Competitive Exam
- Guidance Cell
- Hackathon & Ideation Club
- National Academic Depository (NAD)
- Academic Bank of Credits (ABC)

PROGRAMME OUTCOMES

COURSE OUTCOMES

विद्यार्थी आचार व अनुशासन संहिता

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

विद्यार्थ्यांची कर्तव्ये

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाच्या विविध विभागात आणि त्यांच्याशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थी व विद्यार्थीनींनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा २०१६ च्या अंतर्गत तयार करण्यात आलेली ही विद्यार्थी आचार व अनुशासन संहिता लागू असेल.

०१) प्रवेश अर्जावर पासपोर्ट आकारात छायाचित्र लावावे आणि हमीपत्रावर स्वाक्षरी करावी.

०२) प्रवेश पूर्ण होताच आपले ओळखपत्र प्राप्त करुन ते आपल्याजवळ नेहमी बाळगावे व सर्व विषयाच्या तासांना नियमितपणे उपस्थित रहावे.

०३) भाषा विषयातील सर्व पाठ्यपुस्तके, वह्या, प्रात्यक्षिक आणि इतर आवश्यक शैक्षणिक साहित्य वर्गात व प्रयोग शाळांमध्ये सोबत बाळगणे आवश्यक आहे.

०४) वैद्यकीय कारणाव्यतिरिक्त पूर्व परवानगी शिवाय सतत एक आठवडा गैरहजर राहिल्यास प्रवेश रद्द केला जाईल.

०५) अनिवार्य व ऐच्छिक अशा सर्व विषयात तसेच प्रत्यक्षात ७५ टक्के उपस्थिती अनिवार्य आहे. ही अट पूर्ण

न करणाऱ्या विद्यार्थ्यास विद्यापीठ परीक्षेस बसण्यासाठी अपात्र मानले जाईल व परवानगी नाकारली जाईल.

०६) वर्गात जागरुक राहून वर्गातील शिस्तीचे कसोशीने पालन करावे.

०७) संबंधित प्राध्यापकांच्या पूर्व परवानगीशिवाय वर्गात / प्रयोग शाळेत प्रवेश करू नये अथवा वर्ग / प्रयोगशाळा सोडून बाहेर जाऊ नये.

०८) दिलेले शिक्षण विषय, लेखन कार्य (ट्युटोरियल), गृहपाठ, प्रात्यक्षिके आणि चर्चासत्रे निष्टापूर्वक करावीत.

०९) संबंधित वर्गासाठी / विषयासाठी आयोजित केल्या जाणाऱ्या सर्व चाचण्या व सत्र परीक्षांना विद्यार्थ्यांनी उपस्थित रहावे लागेल अन्यथा ते दंडास पात्र राहतील.

१०) संबंधित अधिकाऱ्यांच्या पूर्व संमतीशिवाय वसतिगृह व महाविद्यालय परिसरात कोणत्याही व्यक्तीला निमंत्रित करू नये अथवा बरोबर आणू नये.

११) विदेशी / आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांच्या धार्मिक, राष्ट्रीय व सांस्कृतिक परंपराचा व वारसाचा सन्मान करावा आणि त्यांना मित्रत्वाची वागणुक द्यावी.

१२) विद्यार्थ्यांसाठी ग्रंथालयाचे नियम :

१. ग्रंथालयात फक्त महाविद्यालयीन विद्यार्थी, विद्यार्थिनी व प्राध्यापक यांनाच प्रवेश मिळेल.

२. ग्रंथालयाची वेळ सकाळी ०९:०० वा. पासून सायंकाळी ०५:३० वा. पर्यंत असेल.

३. ग्रंथालयात प्रवेशासाठी ओळखपत्र सोबत बाळगणे अनिवार्य आहे, त्यावर असलेला बारकोड स्कॅन केल्याशिवाय प्रवेश मिळणार नाही.

४. ग्रंथालयाच्या प्रवेशद्वाराजवळ असलेल्या रॅकवर स्वतःजवळ असलेले सामान, पुस्तके, बॅग, साहित्य इ. ठेवून आत प्रवेश करावा व जाताना आपले सामान परत घ्यावे व रजिष्टरवर सही करून बाहेर पडावे.

५. ग्रंथालय परिसरात मोबाईल फोन सायलेंट मोडवर असावा. ग्रंथालयात फोनवर बोलण्यास सक्त मनाई आहे.

६. ग्रंथालयात आणि अभ्यासिकेत शांतता राखणे अनिवार्य आहे. आपापसात चर्चा करणे किंवा मोठ्याने बोलणे वर्ज्य आहे.

७. ग्रंथालयात दागिने, ज्वालाग्राही पदार्थ अथवा खाद्यपदार्थ नेता येणार नाहीत.

८. ग्रंथालयातील दुर्मिळ ग्रंथ, शब्दकोश, विश्वकोश फक्त अभ्यासिकेत वाचता येतील, ते बाहेर नेता येणार नाहीत.

९. ग्रंथालयातील लाईट, पंखे, प्रसाधनगृहे यांचा वापर आवश्यकतेनुसार करण्यात यावा व वापर झाल्यानंतर ते बंद करण्यात यावे, पाण्याचे नळ उघडे ठेवू नयेत.

१०. ग्रंथालयाची काचेची दारे, खिडक्या, जाळ्या, पडदे, टेबल, खुर्च्या यास नुकसान पोहोचविणाऱ्याकडून त्याची किंमत वसूल केली जाईल.

११. ग्रंथालयातील कोणतेही साहित्य, ग्रंथ, मासिके, वर्तमानपत्रे, दुर्मिळ ग्रंथ इत्यादी मधील पाने कोणासही फाडता येणार नाहीत, तसे आढळल्यास त्यावर संस्थेच्या नियमानुसार कारवाई केली जाईल.

१२. ग्रंथालय व ग्रंथालयाच्या परिसरात धूम्रपान व तंबाखू, गुटखा खाण्यास व थुंकण्यास सक्त मनाई आहे. वरील बाबींचे उल्लंघन करणारा शिक्षा व दंड दोन्हीस पात्र राहील. तसेच इमारतीच्या आवारातील फुले, फळे, पाने, झाडे तोडण्यास सक्त मनाई आहे.

१३. महाविद्यालय बाह्य संशोधकांना व वाचकांना प्राचार्य व ग्रंथपाल यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय प्रवेश मिळणार नाही.

१४. पुस्तकांवर पेनाने किंवा पेन्सिलने खुणा करणे, पाने दुमडणे किंवा मजकूर गिरवणे हा गुन्हा मानला जाईल.

१५. ग्रंथालयाबाबतच्या सूचनार्थ सूचनापेटी उपलब्ध आहे, त्याचा सदुपयोग विद्यार्थी व शिक्षकांनी घ्यावा.

१६. घेतलेली पुस्तके ठरवून दिलेल्या मुदतीत परत करणे आवश्यक आहे. मुदतीनंतर पुस्तके जमा केल्यास नियमानुसार विलंब शुल्क (Fine) आकारले जाईल.

१७. कपाटातून काढलेली पुस्तके वाचून झाल्यानंतर टेबलावरच ठेवावीत, ती स्वतः चुकीच्या ठिकाणी कपाटात ठेवू नयेत.

१८. ग्रंथालयातून बाहेर जाताना विद्यार्थ्यांची किंवा त्यांच्याकडील साहित्याची झडती घेण्याचा अधिकार ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांना असेल.

१९. एका विद्यार्थ्यास एका वेळी फक्त एकच (किंवा महाविद्यालयाच्या नियमानुसार ठराविक) पुस्तक ७ दिवसांसाठी अभ्यासासाठी घरी दिले जाईल.

२०. पुस्तकाची तपासणी: पुस्तक घेताना ते फाटलेले किंवा खराब नाही याची खात्री विद्यार्थ्यांनी करावी. पुस्तक परत करताना ते खराब आढळल्यास त्यास विद्यार्थी जबाबदार असेल.

२१. पुस्तक गहाळ झाल्यास: ग्रंथालयाचे पुस्तक हरवल्यास किंवा पूर्णतः खराब झाल्यास, विद्यार्थ्यास त्याच पुस्तकाची नवीन आवृत्ती आणून द्यावी लागेल किंवा पुस्तकाच्या किमतीच्या दीड ते तीन पट रक्कम दंड म्हणून भरावी लागेल.

२२. हस्तांतरण मनाई: ग्रंथालयातून स्वतःच्या नावाने घेतलेले पुस्तक दुसऱ्या विद्यार्थ्यास किंवा व्यक्तीस वाचायला देणे किंवा हस्तांतरित करणे हा नियमबाह्य प्रकार आहे.

२३. प्रश्नसंच व नियतकालिके: विद्यापीठाचे जुने प्रश्नसंच, तसेच संदर्भ ग्रंथ, दुर्मिळ पुस्तके आणि चालू महिन्याची मासिके/नियतकालिके ग्रंथालयाबाहेर नेता येणार नाहीत, ती फक्त वाचनकक्षात बसून वाचता येतील.

२४. तात्काळ परत मागविणे: ग्रंथालयाला अत्यंत गरज भासल्यास, मुदत संपण्यापूर्वीही कोणतेही पुस्तक परत मागविण्याचा अधिकार ग्रंथपालांना असेल.

२५. ना हरकत प्रमाणपत्र (No Dues): सत्र संपल्यानंतर किंवा महाविद्यालय सोडताना ग्रंथालयाची सर्व पुस्तके जमा करून ना हरकत प्रमाणपत्र घेणे अनिवार्य आहे, त्याशिवाय निकाल किंवा दाखला मिळणार नाही.

१३) महाविद्यालय आणि विद्यापीठाचा परिसर, परिसरातील इमारती, क्रीडांगण, उद्याने इ. स्वच्छ व सुंदर ठेवण्याच्या कामी संबंधीत अधिकाऱ्यांना पूर्ण सहकार्य करावे.

१४) खाजगी शिकवणीवर आळा घालण्याच्या दृष्टीने संबंधित प्रशासनाला अर्थात अधिकारी व प्राचार्यांना आवश्यक तेथे जादा वर्ग / तास घेण्यासंबंधी विनंती करावी.

१५) महाविद्यालय / विद्यापीठात वेळोवेळी आयोजीत केल्या जाणाऱ्या अभ्यासाशी निगडीत आणि अभ्यास पुरक अशा उपक्रमांना तसेच विस्तार आणि समाज सेवाविषयक कार्यक्रमांना उपस्थित रहावे.

अ) खेळाडू विद्यार्थी :– खेळाडूंनी नियमितपणे सरावासाठी मैदानावर / क्रीडांगणावर उपस्थित रहावे. अनियमित राहणाऱ्या व पुरेसे नैपुण्य न करणाऱ्या खेळाडुंचा विविध / आंतर महाविद्यालयीन, आंतर विद्यापीठात क्रीडा स्पर्धेत प्रतिनिधीत्व करण्यासाठी विचार केला जाणार नाही.

ब) राष्ट्रीय सेवा योजना (एन.एस.एस.) :– राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवकांनी महाविद्यालय विद्यापीठीय अधिकाऱ्यांनी अयोजीत केलेल्या कार्यक्रमांना, विशेष शिबीरांना उपस्थित रहावे व कर्तव्य भावनेने त्यात सहभागी व्हावे. राष्ट्रीय सेवांतर्गत जे प्रकल्प हाती घेण्यात येईल त्यात जाणीवपूर्वक सहभागी होऊन योगदान द्यावे. सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांना रु.१०/– शुल्क भरावे लागेल.

क) कला व सांस्कृतिक उपक्रम :– सांस्कृतिक कार्यक्रमात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी संगीत, नाटक व इतर सांस्कृतिक उपक्रमांच्या सरावासाठी नियमितपणे उपस्थित रहावे. जे विद्यार्थी सरावासाठी नियमितपणे उपस्थित राहणार नाहीत त्यांची महाविद्यालय, विद्यापीठ युवक महोत्सव अन्य स्पर्धासाठी प्रतिनिधी म्हणून निवड केली जाणार नाही..

१६) आपला वैज्ञानिक व धर्मनिरपेक्ष दृष्टीकोन, श्रमप्रतिष्ठा व नैतिक मूल्ये आत्मसात करण्याचा, तसेच लोकशाही जीवन व्यवस्था आणि राष्ट्रीय एकात्मता संबंधीच्या आदर्श तत्वांचा विकास आपल्या आचार विचारातून जाणीवपूर्वक करावा.

१७) आपला सांस्कृतिक वारसा जतन करण्याचा आणि राष्ट्रीय विकासाच्या उद्दिष्टांशी त्यातील उदात्त मूल्यांचा सांधा जोडण्याचा जाणीवपूर्वक प्रयत्न करावा.

विद्यार्थी आणि त्याचे वर्तन

०१) आपले महाविद्यालय व विद्यापीठ यांच्या लौकिकतेत भर पडेल तसेच वर्तन करावे आणि त्यास पोषक ठरतील अशाच उपक्रमात सहभागी व्हावे.

०२) वसतिगृह, महाविद्यालय परिसरात आपल्या विनयशील वर्तणुकीने पोषक व सौहार्दपूर्ण असे वातावरण निर्माण करावे.

०३) आपल्या मागण्या, अडचणी, तक्रारी इत्यादी प्रशासनासमोर सनदशीर व शांततामय मार्गानेच सादर कराव्यात.

०४) वर्गातील अध्यापन कार्यात व्यत्यय येईल असे वर्तन किंवा कृत्य करु नये.

०५) रिकाम्या वेळात व्हरांड्यात फिरु नये आणि गोंगाट करु नये. उलट अशा वेळेस त्यांनी ग्रंथालयातील सोयींचा लाभ घ्यावा.

०६) वसतिगृह, महाविद्यालय परिसरात कोणत्याही क्षणी आपली विचारणा केल्यास आपली ओळख पटवून देण्यास नकार देवू नये आणि हुज्जत घालू नये.

०७) संबंधित अधिकाऱ्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय कोणत्याही स्वरुपाचा कार्यक्रम, सभा, स्पर्धा, सहल, वनभोजन अशा उपक्रमांसाठी निधी संकलीत करण्यात सहभागी होवू नये, असे कृत्य अनाधिकृत नियमबाह्य व निषेधार्ह मानले जाईल व ते दंडास पात्र ठरेल.

०८) देशात किंवा अन्यत्र कुठेही विद्यार्थी किंवा त्यांच्या समूहामार्फत प्रतिनिधीत्व करतांना शासकीय अधिकारी किंवा विद्यापीठ किंवा महाविद्यालयाच्या व्यवस्थापनांशी संबंधित असलेल्या इतर व्यक्तीसमोर प्रतिनिधीत्व करतांना विद्यापीठ, महाविद्यालय किंवा तेथील संबंधित अधिकारी यांच्या नावाचा किंवा त्यांचा गैरवापर करु नये.

०९) वसतिगृह / महाविद्यालय / विद्यापीठातील परिसरात कुलगुरु / महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांच्या पूर्व व विशेष परवानगीशिवाय एखादी संघटना स्थापन करणे किंवा तिच्यात सहभाग घेणे किंवा तिची बैठक आयोजित करणे किंवा विद्यार्थ्यांना संबोधीत करणे हे गैरकृत्य मानले जाईल.

१०) संबंधित अधिकाऱ्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय एखादी खोली, दालन, कार्यालय, वर्गकक्ष, निवासस्थाने किंवा परिसराचा भाग यांचा वापर करण्याचा किंवा इतरांना करून देणाऱ्या कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये.

११) महाविद्यालयात किंवा विद्यापीठात प्रवेश घेण्यासाठी किंवा अन्य कोणत्याही स्वरुपाचा गैरफायदा घेण्यासाठी चुकीची विधान करणे, चुकीची माहिती प्रस्तुत करणे तसेच प्रमाणपत्रे किंवा इतर कोणत्याही

दस्तऐवजांमध्ये अनाधिकृतरित्या खाडाखोड करण्याच्या कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये, असे करणे हा गंभीर स्वरुपाचा गुन्हा ठरतो.

१२) वसतिगृह, महाविद्यालय परिसरात शस्त्रास्त्रे, स्फोटके, रसायनिक, आम्लपदार्थ, विष आणि विषारी पदार्थ, मादक पेय व गुंगी / नशा झींग आणणारे गर्दसारखे पदार्थ आणू नये / जवळ बाळगू नये / बाळगणाऱ्यांना सहकार्य करु नये.

१३) महाविद्यालयाचे प्राचार्य यांनी प्रतिबंधीत केलेल्या कोणत्याही स्वरुपाच्या वस्तु किंवा साधणे बाळगण्यात सहभागी होऊ नये, अशा प्रकरणामध्ये कुलगुरु / कुलसचिव व इतर अधिकारी / प्राचार्य प्रतिबंधित वस्तु ताब्यात घेतील किंवा ताब्यात घेण्यासंबधीचे आदेश देतील किंवा आवश्यकता भासल्यास त्या संबंधीची चौकशी होईपर्यंत अशा वस्तु/ साधने ताब्यात ठेवतील.

१४) धुम्रपान, तंबाखू सेवन, मद्यपान, मादकद्रव्य आणि गुंगी नशा आणणाऱ्या पदार्थाचे सेवन निषेधार्ह मानले जाईल. अशा स्वरूपाच्या वाईट व्यसनांना विद्यार्थ्यांनी बळी पडू नये.

१५) वसतिगृह/महाविद्यालय परिसरात कोणत्याही स्वरुपाचे असभ्य, निशिद्ध उद्धटवर्तन करु नये.

१६) वसतिगृह / महाविद्यालय विद्यार्थी, कर्मचारी, प्राध्यापक, अधिकारी व अन्य कोणाशीही असभ्य वर्तन करु नये / अशा प्रयत्नात सहभागी होऊ नये.

१७) विद्यार्थ्यांच्या एका गटाला दुसरे विद्यार्थी, प्राध्यापक किंवा प्रशासनाच्या विरोधामध्ये चिथावणी देवू नये.

१८) वसतिगृह / महाविद्यालय किंवा बाहेर कोणत्याही विद्यार्थ्या विरुद्ध कसल्याही स्वरुपाची रॅगींग करण्यामध्ये सहभागी होऊ नये, हा गंभीर व अक्षम्य स्वरुपाचा गुन्हा मानला जाईल.

१९) परराष्ट्रीय / आंतरराष्ट्रीय विद्यार्थ्यांना छळणे, मान भंग करणे, तुच्छ लेखणे हे गैर आहे.

२०) दुसऱ्यांच्या स्वातंत्र्यावर घाला घालणे किंवा दुसऱ्यांचा अवमान करणे किंवा शारीरिक छळ करणे किंवा निंदा नालस्तीपर भाषा वापरणे असा कृत्यांत सहभागी होऊ नये.

२१) वसतिगृह / महाविद्यालय कार्यालयामध्ये बाहेरील व्यक्ती संस्था किंवा इतर कोणत्याही सामने हस्तक्षेप करण्याच्या कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये.

२२) वसतिगृह / महाविद्यालय परिसरात किंवा परिसराच्या बाहेर राहून तेथील चांगल्या कार्याला किंवा कार्य पद्धतीला इजा पोहचेल असे वर्तन करणे अथवा विद्यार्थ्यांतील गटागटात सुसंवाद साधून ज्ञानार्जन करण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या वातावरण निर्मीतीस बाधा आणण्याच्या कृतीध्ये सहभागी होऊ नये.

२३) वसतिगृह / महाविद्यालय साधन संपतीची आणि मालमत्तेची नासधुस करण्याचा किंवा विद्रुप करण्याच्या कृतीत सहभागी होऊ नये.

२४) वसतिगृह / महाविद्यालय / विद्यापीठ परिसरात कोणावरही हिंसक हल्ला करणे किंवा पाशवी बळाच्या जोरावर जबरदस्तीने परिसरात घुसून धिंगाना करणे या सारख्या कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये.

२५) महाविद्यालय, विद्यापीठीय अधिकाऱ्यांनी नियुक्त केलेल्या पंचांनी/ समित्यांनी दिलेल्या न्याय निवाड्याचा आणि निर्णयाचा अनादर करु नये.

२६) विद्यापीठ किंवा महाविद्यालयाने आयोजित केलेल्या स्पर्धेमध्ये पंचाच्या विरुद्ध निंदानालस्तीपर भाषा वापरणे किंवा टिंगल टवाळी करणे किंवा शारीरिक छळ किंवा विक्षीप्त शारीरिक चाळे करणे हे गैरकृत्य मानले जाईल.

२७) महाविद्यालय / विद्यावतीगृहाच्या विद्यमाने आयोजीत केलेल्या क्रीडा स्पर्धा, सांस्कृतिक कार्यक्रम किंवा सामाजिक व शैक्षणिक उपक्रमात गैर व नियमबाह्य कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये.

२८) राजकीय पक्षांनी किंवा कोणत्याही संघटनांनी शासन किंवा महाविद्यालय किंवा इतर संघटनेविरुद्ध आपला असंतोष व्यक्त करण्यासाठी पुकारलेल्या बंद, घेराव, रास्ता रोको, मोर्चा, निषेध सभा वगैरेमध्ये सहभागी होऊ नये.

२९) महापुरुषांचे पुतळे/देव/देवता/प्रार्थना स्थळे यांची विटंबना केल्याच्या निषेधार्थ किंवा अन्य कारणामुळे प्रक्षुब्ध होऊन महाविद्यालय / विद्यापीठातील अध्यापन कार्य बंद पाडू नये.

३०) कोणत्याही कारणास्तव अध्यापक कार्यावर सामुदायिक बहिष्कार घालू नये / सामुदायिक सुट्टी (Common off) घेऊ नये.

३१) महाविद्यालय / विद्यापीठाच्या अधिकार वसतिगृहाच्या अधिक्षकाने केलेल्या नियमांचे आणि वेळोवेळी केलेल्या सूचनांचे आणि आदेशांचे पालन करावे.

३२) महाविद्यालय / विद्यापीठ परिसरात पक्षीय / जातीय / धर्मांध / सांप्रदायिक स्वरुपांच्या हालचालीवरुन सहभागी होऊ नये.

३३) संबंधित अधिकाऱ्यांच्या पूर्व परवानगीशिवाय विद्यापीठ किंवा महाविद्यालयाच्या शिक्याचा, लेटरहेडचा वृत्तपत्रांना पत्रे पाठविण्यासाठी किंवा कोणत्याही स्वरुपाचा मजकुर प्रस्तुत करण्यासाठी किंवा तो मुद्रित करून वाटण्यासाठी उपयोग करू नये.

३४) कोणत्याही प्रकारच्या नैतीक अंधःपतनाच्या कृतीमध्ये सहभागी होऊ नये.

३५) महाविद्यालय विद्यापीठाच्या संबंधित अधिकाऱ्यांने अधिकृतपणे नियुक्त केलेल्या चौकशी समिती समोर बोलावल्यास हजर रहावे व साक्ष द्यावी.

३६) कोणत्याही स्वरुपाच्या गैरकृत्यात आणि गैरवर्तनात सहभागी होऊ नये.

३७) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठाने महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ कायदा २०१६ च्या अंतर्गत तयार केलेल्या अधिनियम, अध्यादेश आणि नियम यांचा भंग करण्याच्या कोणत्याही कृतीत सहभागी होऊ नये.

३८) विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय व परिसरात मोबाईल वापरु नये.

विद्यार्थी आणि प्राध्यापक

०१) प्राध्यापकांचा आणि संबंधित अधिकाऱ्यांचा आदर करावा आणि एकंदर अध्यापन व्यवस्थेचा मान राखावा.

०२) महाविद्यालय / विद्यापीठ परिसरात व बाहेर प्राध्यापक संबंधित अधिकाऱ्यांविषयी बोलताना / चर्चा करताना आदरपूर्वक उल्लेख करावा.

०३) आपल्या वर्ग बंधू आणि भगिनींच्या संदर्भात प्राध्यापकांसमोर किंवा विशेषतः प्रशासनासमोर बेछुट आरोप किंवा निंदानालस्ती करू नये.

०४) शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांशी प्राध्यापकाप्रमाणेच आदराने वागावे व त्यांच्याशी नम्रपूर्वक बोलावे.

०५) महाविद्यालय / विद्यापीठातील एखाद्या विद्यार्थीनीविषयी गलिच्छ, अपमानीत व चरित्र्यहिन करणारा मजकुर वर्गातील फळ्यावर, भिंतीवर किंवा परिसरात कोठेही लिहू नये.

०६) मुलींचा विनयभंग हा अक्षम्य स्वरुपाचा गुन्हा मानला जाईल.

०७) शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांशी काही काम असल्यास लेखी स्वरुपात द्यावे. त्यांच्याशी हुज्जत घालू नये.

दंड/शिक्षा/दंडात्मक कार्यवाही

विद्यार्थ्यासाठी असलेल्या वर्तन आणि शिस्तीच्या अटी व नियमांचे उल्लंघन झाल्यास कोणताही विद्यार्थी त्यांच्या गैरवर्तनासाठी किंवा नियम कृतीसाठी खाली निर्देशित केलेल्या एक किंवा अनेक दंडात्मक अंतर्गत शिक्षा भोगण्यासाठी पात्र राहील.

०१) विद्यार्थ्यांकडून कुठल्याही गैरकृत्यांची पुनरावृत्ती होऊ नये म्हणून ताकीद देणे.

०२) प्रवेश रद्द करणे.

०३) प्रवेश रद्द करुन पुढील प्रवेशास प्रतिबंध करणे.
०४) शैक्षणिक सत्र रद्द करणे.
०५) विद्यापीठ परीक्षेचे आवेदनपत्र रोखून धरणे किंवा रद्द करणे.
०६) महाविद्यालय, संस्थेचे वसतीगृह किंवा निवास कक्षातून निश्चित कालावधीसाठी काढून टाकणे मात्र हा कालावधी पाच वर्षापेक्षा अधिक असणार नाही.
०७) महाविद्यालयातून काढून टाकणे.
०८) ३००/- रुपयांपर्यंत दंड आकारणे.
०९) फी किंवा अनामत रक्कम परत न करणे.
१०) जिमखाना, ग्रंथालय आणि इतर सवलती विशिष्ट कालावधीसाठी लाभ घेण्यास मज्जाव करणे.
११) नादारी शिष्यवृत्ती, इतर सवलती आणि आर्थिक मदतीचे फायदे रद्द करणे.
१२) विद्यापीठांतर्गत चालणाऱ्या महाविद्यालय किंवा संस्थेच्या आणि विद्यापीठाच्या कोणत्याही परीक्षेला बसण्यासाठी विशिष्ट कालावधी करीता मज्जाव करणे. मात्र हा कालावधी पाच वर्षापेक्षा अधिक नसेल.
१३) गैर प्रकाराचे स्वरूप लक्षात घेऊन कोणतीही कार्यवाही करणे.

संहिता दुरुस्ती

विद्यार्थी आचार व अनुशासन संहितेत विद्यापीठ आवश्यकतेनुसार बदल / दुरुस्ती करील.

रॅगिंग प्रतिबंध अधिनियम

रॅगिंग करणे हा कायद्यानुसार गुन्हा आहे. रॅगिंगच्या वाढत्या घटनांमुळे विद्यापीठ अनुदान आयोगाने २००९ मध्ये रॅगिंग करणाऱ्याला कठोर शिक्षेची तरतुद असलेला अधिनियम प्रसारीत केला. रॅगिंग संदर्भात या विद्यापीठात रॅगिंग प्रतिबंध समिती स्थापन करण्यात आली असून या अधिनियमांची कठोर अंमलबजावणी विद्यापीठात केली जाणार आहे. रॅगिंग हा दुसऱ्या विद्यार्थ्याला शारीरिक किंवा मानसिक क्लेष होईल, असे वर्तन करण्याचा एक घृणास्पद अमानवी व विकृत प्रकार आहे. रॅगिंगमुळे निष्पाप विद्यार्थ्यांचे खच्चीकरण तर होतेच, परंतु रॅगिंगमुळे प्रसंगी एखादा विद्यार्थी प्राणासही मुकू शकतो. रॅगिंगमध्ये खालील बाबींचा अंतर्भाव होतो.

- नवप्रवेशित विद्यार्थ्याला बोलून लिहून चिडवून, उद्धटपणे वागून त्याला / तिला मानसिक किंवा शारीरिक इजा पोहचविणे.
- इतरांची मानहानी करणार व लज्जा उत्पन्न करणारे वर्तन करणे.
- नवप्रवेशित विद्यार्थ्यावर वरिष्ठतत्वाच्या नात्याने जोरजुलूम करणे, दहशत उत्पन्न करणे, सत्ता प्रस्थापित करणे, त्यांना शिक्षा देणे इ.
- प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्षपणे इतर विद्यार्थ्यांना त्रास देणारी कोणतीही कृती करणे.

रॅगिंग करणाऱ्याला शिक्षा

या अधिनियमात रॅगिंग करणाऱ्याच्या विद्यार्थ्याला कठोर शिक्षेची तरतूद आहे. दोषी विद्यार्थ्याला खालीलपैकी एक अथवा अधिक शिक्षेस सामोरे जावे लागेल.

- वर्गात बसणे व इतर शैक्षणिक लाभांपासून वंचित करणे.
- शिष्यवृत्ती, फेलोशिप यांपासून वंचित करणे.
- परीक्षेसाठी अपात्र ठरविणे. कोणत्याही युवक महोत्सव, टुर्नामेंटमध्ये सहभागास प्रतिबंध करणे.
- एक ते चार सत्रापर्यंत निलंबित करणे.
- शिक्षण संस्थेतील प्रवेश रद्द करणे, तसेच इतर कोणत्याही शिक्षण संस्थेत काही काळासाठी प्रवेशापासून वंचित करणे. आणीबाणीच्या प्रसंगी विद्यार्थी/विद्यार्थीनीनी रॅगिंग प्रतिबंधक समितीकडे संपर्क साधावा.

एम.ए. बहि:स्थ शिक्षण अभ्यासकेंद्र

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड अंतर्गत बहिर्जी स्मारक महाविद्यालय, वसमत, जि. हिंगोली येथे बहि:स्थ शिक्षण विभागांतर्गत पदव्युत्तर विविध विषयामध्ये शिक्षण घेण्याची सुविधा उपलब्ध आहे.

एम.ए. : मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र इत्यादी विषयामध्ये

बहि:स्थ अभ्यासक्रमाची वैशिष्टये

१) नोकरी व व्यवसाय सांभाळून शिक्षण घेण्याची सुवर्णसंधी उपलब्ध.
२) अनुभवी मार्गदर्शक प्राध्यापक वृंद.
३) सदरील अभ्यासक्रमासाठी मूळ कागदपत्राची आवश्यकता नाही.
४) बहि:स्थ वार्षिक स्वरूपाचा म्हणजे एकदाच उन्हाळी परीक्षा होते.
५) विद्यार्थ्यांना संबंधित अभ्यासक्रमाची माहिती whatsapp ग्रूपद्वारे किंवा वेळप्रसंगी भ्रमणध्वनीद्वारे कळविण्यात येते.
६) अभ्यासक्रमाचे साहित्य विद्यापीठाकडून प्राप्त होताच विद्यार्थ्यांना देऊन टाकण्यात येते.

आवश्यक कागदपत्रे

बी.ए. तृतीय वर्ष मार्कमेमो, टी.सी., आधारकार्ड
ABC ID प्रत्येकी (०४) झेरॉक्स (सत्यप्रती) आवश्यक

केंद्र समन्वयक
प्रा. डॉ. उद्धव राऊत
भ्र. ९४२११०८५८६९

प्राचार्य
डॉ. मा. मा. जाधव

महाविद्यालयात उपलब्ध सुविधा

५) **Placement Cell :**
महाविद्यालयामार्फत विद्यार्थ्यांना नोकरी व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र सूरु असून या केंद्रा मार्फत विद्यार्थ्यांना विविध कंपन्यातून नौकऱ्या उपलब्ध करुन देण्याच्या दृष्टीने Placement unit Cell कार्यरत असून महाविद्यालयात मागील शैक्षणिक वर्षापासून नोकरी व्यवसाय मार्गदर्शन यांच्या कार्यशाळा व परिषदा घेण्यात येतात.

६) मुलींचे वसतिगृह : मुलींच्या वसतिगृहात ५९ खोल्या आहेत आणि ज्यात २५० मुलींना राहण्याची व्यवस्था असून स्वतंत्र वाचन कक्षाची सुविधा उपलब्ध आहे. वसतिगृह नैसर्गिक वातावरणात व रम्य परिसरात आहे. दूरदर्शन संच, ग्रंथालय, योगा, सॅनेटरी पॅड मशीन सुविधा, तपासणी, नियमित B.M.I. व रक्तगट तपासणी.

७) मुलांचे वसतिगृह : मुलांच्या वसतिगृहात २५ खोल्या आहेत आणि ज्यात ७५ विद्यार्थ्यांना राहण्याची व्यवस्था असून स्वतंत्र वाचन कक्षाची सुविधा उपलब्ध आहे. वसतिगृह नैसर्गिक वातावरणात व रम्य परिसरात आहे. दूरदर्शन संच, ग्रंथालय, योगा व वैद्यकीय तपासणी.

प्रशासकीय अधिकारी

डॉ. मा. मा. जाधव
प्राचार्य

डॉ. पी. बी. बर्वे
प्रबंधक

प्राध्यापक वृंद

कला विभाग

■ **मराठी विभाग**

१)	प्रा. डॉ. बी.बी.खंदारे (विभाग प्रमुख)	(एम.ए., एम.फील. (नेट) पीएच.डी.)
२)	डॉ. मा. मा. जाधव	(एम.ए. (सेट), बी.एड., पीएच.डी.)
३)	प्रा. डॉ. श्रीमती एस. एस. कदम	(एम.ए., पीएच.डी.)

■ **इंग्रजी विभाग**

१)	प्रा. डॉ. के. पी. देशमुख (विभाग प्रमुख)	(एम.ए. सेट, पीएच.डी.)
२)	प्रा. डॉ. एन. एम. पिंपरणे	(एम.ए., एम.फील. पीएच.डी.) (सेट)
३)	प्रा.पी.जी. इंगोले	(एम.ए., बी.एड., एम.फील.) (सेट)

■ **हिंदी विभाग**

१)	प्रा. डॉ. एस. एन. क्षीरसागर (विभाग प्रमुख)	(एम.ए., बी.एड., एम.फील (सेट) पीएच.डी.)
२)	प्रा. श्रीमती डॉ. आर.बी. कावळे	(एम.ए., बी.एड., एम.फील. पीएच.डी.) (सेट)
३)	प्रा. डॉ. शेख रजिया शहनाज	(एम.ए., पीएच.डी.)

■ **अर्थशास्त्र विभाग**

१)	प्रा. डॉ. एस. एस. पतंगे (विभाग प्रमुख)	(एम.ए., बी.एड., पीएच.डी.)
२)	प्रा. डॉ. एस. व्ही. भोसले	(एम.ए., बी.एड., नेट, पीएच.डी.)

■ **इतिहास विभाग**

१)	प्रा. डॉ. आर. आर. मुटकुळे (विभाग प्रमुख)	(एम.ए., एम. फील., पीएच.डी.)
२)	प्रा. डॉ. यु.यु. राऊत	(एम.ए., एम. फील., पीएच.डी.)

■ **शारीरिक शिक्षण विभाग**

१)	प्रा.डॉ.एन.एन.लोखंडे (विभाग प्रमुख)	(एम.पी.एड., एम.फील. पीएच.डी.)
२)	प्रा. डॉ.एन.बी.गजमल	(एम.पी.एड., एम.फील. पीएच.डी.)

■ **राज्यशास्त्र विभाग**

१)	प्रा. डॉ. पी. डब्ल्यू. पाटील (विभाग प्रमुख)	(एम.ए.,बी.एड.एम.फील.,पीएच.डी.)
२)	प्रा. एस. एन. यलपलवाड	(एम.ए., बी.एड., सेट)

■ **समाजशास्त्र विभाग**

१) प्रा.डॉ. आर. जी. कुमावत (विभाग प्रमुख) (एम.ए., (नेट) एम.फील., बी.एड., पीएच.डी.)
२) प्रा. डॉ. श्रीमती एस. व्ही. पाटील (एम.ए., पीएच.डी.)

वाणिज्य विभाग

१) प्रा. डॉ. एस. आर. ढेंबरे (विभाग प्रमुख) (एम.कॉम. एम. फील. पीएच.डी.)
२) प्रा. डॉ. पी. एस. जाधव (एम.कॉम., पीएच.डी.)

विज्ञान विभाग

■ **वनस्पतीशास्त्र विभाग**

१) प्रा. डॉ. व्ही. टी. नरवाडे (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी., बी.एड., पीएच. डी., सेट)

■ **रसायनशास्त्र विभाग**

२) प्रा. डॉ. एम. बी. स्वामी (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी., पीएच.डी.)
३) प्रा. डॉ. एस. एस. गावंडे (एम.एस्सी., पीएच.डी.).

■ **प्राणीशास्त्र विभाग**

१) प्रा. डॉ. एस. एस. भालेराव (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी.बी.एड. पीएच.डी.)

■ **भौतिकशास्त्र व इलेक्ट्रॉनिक्स विभाग**

१) प्रा. ए. एन. कल्याणकर (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी., बी.एड. एम. फिल.) भौतिकशास्त्र
२) प्रा. डॉ. ए.बी. मुगुटकर (एम.एस्सी. एम. फील., पीएच.डी.)
३) प्रा. डॉ. पी.जी.गवळी (एम.एस्सी. बी.एड., पीएच.डी.)
४) प्रा. डॉ. बी. के. बोंगाने (एम.एस्सी. बी.एड. एम.फील., पीएच.डी.)

■ **संगणक विभाग**

१) प्रा. एस. के. नायक (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी., बी.एड.)

■ **गणित विभाग**

१) प्रा. डॉ. आर. एन. इंगळे (विभाग प्रमुख) (एम.एस्सी., बी.एड. पीएच.डी.)
२) प्रा. डॉ. एच. के. उंडेगावकर (एम.एस्सी. एम.फील., पीएच.डी.)

■ **क्रीडा संचालक**

१) प्रा. एन. के. अकमार (एम.पी.एड. एम.फील.) (सेट)

प्रशासकीय कर्मचारी

०१.	श्री. डॉ. पी.बी. बर्वे	(एम.ए., बी.एड., एम.फिल., पीएच.डी., एलएल.बी., सेट)	प्रबंधक
०२.	श्री. बी. पी. निकम	(बी.ए.) स्टेनो	कनिष्ठ लघुलेखक
०३.	श्री. पी. टी. यादव	(एस.एस.सी.)	वरिष्ठ लिपीक
०४.	श्री. एन. पी. देशमुख	(बी.ए.)	वरिष्ठ लिपिक
०५.	श्री. पी. जी. डाखोरे	(एच.एस.सी.)	कनिष्ठ लिपीक
०६.	श्री. जी. डी. जाधव	(एच.एस.सी.)	कनिष्ठ लिपीक
०७.	श्री आर. एम. मस्के	(बी.ए.)	कनिष्ठ लिपीक
०९.	श्री. डी. एफ. फोपसे	(आठवी)	सेवक
०९.	श्री. एम. बी. इंगोले	(एच.एस.सी)	सेवक
१०.	श्री. एम. एस. खेत्री	(सातवी)	सेवक
११.	श्री. डी. पी. शिंदे	(बी.ए.)	सेवक
१२.	श्री. व्ही. एम. कदम	(बी.ए.)	सेवक

ग्रंथालयीन कर्मचारी

०१.	श्रीमती डॉ. एस. एस. अवचार	(एम.ए., एम.लिब., पीएच.डी.)	ग्रंथपाल
०२.	श्री.पी.एम. गोरे	(बी.ए., एम.लिब.)	सहाय्यक ग्रंथपाल
०३.	श्री. एम.पी. गुठ्ठे	(बी.एस्सी.)	ग्रंथालय लिपिक
०५.	श्री. एस. के. कदम	(एच.एस.सी.)	ग्रंथालय परिचर
०६.	श्री. ए. एन. कदम	(बी.ए., एम.लिब.)	ग्रंथालय परिचर
०७.	श्री. ए. डी. फोफसे	(बी.ए., एम.लिब.)	ग्रंथालय परिचर
०८.	श्री. ए. आर. सोनवणे	(बी.ए., एम.लिब.)	ग्रंथालय परिचर

विज्ञान प्रयोगशाळा कर्मचारी

०२.	श्री. एस. एम. कऱ्हाळे	(बी.ए.)	प्रयोगशाळा परिचर
०३.	श्री. ए. बी. पंडीत	(एच.एस.सी.)	प्रयोगशाळा परिचर
०४.	श्री. एम. एस. पवार	(एच.एस.सी.)	प्रयोगशाळा परिचर
०५.	श्रीमती आर. एम. मगर	(एम.ए., एम.लिब.)	प्रयोगशाळा परिचर
०६.	श्री.एम.के. मंदावाड	(बी.ए.)	प्रयोगशाळा परिचर
०७.	श्री. व्ही. बी. वायचाळ	(बी.ए.)	प्रयोगशाळा परिचर
०८.	श्री. आर. एस. गुंजकर	(बी.ए., लिब.)	प्रयोगशाळा परिचर

विविध घोषित शिष्यवृत्ती

प्राध्यापक वृंद व प्रशासकीय कर्मचारी यांच्या तर्फे विविध शिष्यवृत्ती घोषित

०१) स्व.गंगाबाई रावसाहेब दांडेगावकर यांच्या स्मरणार्थ विज्ञान (बी.एस्सी.) विद्याशाखेत पदवी परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५०००/- (मा.आ. जयप्रकाशजी दांडेगावकर, अध्यक्ष-बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था वापटी घोषित)

०२) स्व. निर्मलाबाई मुंजाजीराव जाधव यांच्या स्मरणार्थ वाणिज्य (बी. कॉम.) विद्याशाखेत पदवी परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५०००/- (मा.आ. मुंजाजीराव जाधव, उपाध्यक्ष बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था वापटी घोषित)

०३) स्व. रामराव देशमुख यांच्या स्मरणार्थ कला (बी.ए.) विद्याशाखेत पदवी परीक्षेत महाविद्यालयातून सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु. ५०००/- (मा. आ. पंडितराव देशमुख, सचिव बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था वापटी घोषित)

०४) स्व.ॲड. अनंतराव सदाशिवराव शिंदे यांच्या स्मरणार्थ अंतर विद्यापीठ स्पर्धेत सहभागी होणाऱ्या खेळाडूस रु.५०००/- (श्री उमाकांतराव शिंदे, कोषाध्यक्ष-बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था वापटी घोषित)

०७) श्री दत्तरावजी अडकिणे शिष्यवृत्ती बी.ए. प्रथम वर्षातील समाजशास्त्र विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु. १०००/- शिष्यवृत्ती. (प्रा.डॉ. रामचंद्र कुमावत घोषित)

०८) कै. प्राचार्य आर. आर. पतंगे यांचे स्मरणार्थ बी.एस्सी. प्रथम वर्गात वनस्पतीशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.१५००/- (प्रा. डॉ. व्ही. टी. नरवाडे घोषित)

०९) स्व. डॉ. गिरजाशंकर गवळी यांच्या स्मरणार्थ उत्कृष्ठ ग्रंथालय वाचन / वापर विद्यार्थ्यास (बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी.) रु.१०००/- (डॉ. पी.जी. गवळी घोषित)

१०) कालकथित टी.एफ. नरवाडे यांचे स्मरणार्थ बी.एस्सी.द्वितीय वर्ष वर्गातून वनस्पतीशास्त्र या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.१५००/- (प्रा. डॉ. व्ही. टी. नरवाडे घोषित)

११) बी.ए. प्रथम ऐच्छिक हिंदी विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास कालवश डॉ. सुरेश धिमधिमे यांच्या स्मरणार्थ रु. १५००/- (प्रा. डॉ. एस. एन. क्षीरसागर घोषित)

१३) कै. अनुसया भास्करराव गजमल यांचे स्मरणार्थ खो-खो मध्ये विद्यापीठात या महाविद्यालयातील सर्वप्रथम येणाऱ्या खेळाडुस रु. १०००/- (प्रा.डॉ.एन.बी. गजमल घोषित)

१४) बी.ए. प्रथम वर्षातील शारीरिक शिक्षण विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास २०० रु. (डॉ. एन. बी. गजमल घोषित)

१५) बी. ए. प्रथम वर्गात मराठी ऐच्छिक या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास महात्मा फुले स्मृती शेतकऱ्यांचा आसुड पुरस्कार रु. १०००/- (प्राचार्य डॉ.मा.मा. जाधव घोषित)

१६) कै. हमिदुन्निया बेगम यांचे स्मरणार्थ बी. ए. तृतीय ऐच्छिक हिंदी या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्यास रु.११००/- (प्रा.श्रीमती शेख रजीया शहनाज घोषित)

१७) कै. कपिल मुरलीधर ढेंबरे यांचे स्मरणार्थ बी. कॉम. तृतीय वर्गात (Accountancy) या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु. १०००/- (प्रा.डॉ.एस.आर. ढेंबरे घोषित)

१९) प्राचार्य डॉ. व्ही. आर. मादलापूरे यांच्या स्मरणार्थ समाजशास्त्र या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास

रु. १०००/- शिष्यवृत्ती. (प्रा. डॉ. स्वाती पाटील घोषित)

२०) कै. निरज देशमुख स्मृतीप्रित्यर्थ अनिवार्य इंग्रजी विषयात प्रथम येणाऱ्यास रु.१०००/- शिष्यवृत्ती (श्री निलेश देशमुख घोषित)

२२) स्व. रावसाहेब दांडेगावकर यांच्या स्मरणार्थ उत्कृष्ठ ग्रंथालय वाचक / वापर विद्यार्थ्यास (बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी.) प्रत्येकी रु.५००/- (विभागातून रु.१५००/-) (डॉ. श्रीमती सविता सदाशिवराव आवचार, ग्रंथपाल घोषित)

२३) बी. एस्सी. तृतीय वर्षात, प्राणीशास्त्र, या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.१००१/- (कै. सखारामजी बापू स्मरणार्थ प्रा. डॉ. एस. एस. भालेराव घोषित)

२४) स्वर्गीय डॉ. शंकरराव चव्हाण शिष्यवृत्ती कै. शेषराव पतंगे यांचे स्मरणार्थ कला शाखेत पदवी परीक्षेत अर्थशास्त्र विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.७५०/- (प्रा. डॉ. सोनाजी पतंगे घोषित)

२५) कै. पांडुजी आणेजी कल्याणकर यांचे स्मरणार्थ बी.एस्सी. प्रथम वर्षात भौतिकशास्त्र या विषयात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.१०००/- (प्रा. ए. एन. कल्याणकर घोषित)

२६) स्मृतिशेष शांताबाई भूजंगराव पंडित यांच्या स्मरणार्थ बी.एस्सी. तृतीय वर्षात भौतिकशास्त्र विषयात सर्वाधिक गुण प्राप्त करणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५००/- व भूजंगराव पंडित यांच्या स्मरणार्थ रु.५०० शिष्यवृत्ती (श्री अनिल भूजंगराव पंडित घोषित)

२७) कै. लक्ष्मीबाई नामदेवराव इंगळे यांचे स्मरणार्थ बी. एस्सी. प्रथम वर्ष वर्गात गणित या विषयात ९० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यास रू.५००/- (प्रा. डॉ. आर. एन. इंगळे घोषित)

२८) कै. अशोक धोंडबाराव सुरोसे यांच्या स्मरणार्थ बी.एस्सी. द्वितीय वर्षात गणित विषयात ७५% पेक्षा जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु..५०१ (प्रा.डॉ. आर.एन. इंगळे)

२८) कै. नामदेवराव गुणाजी इंगळे यांच्या स्मरणार्थ बी.एस्सी. तृतीय वर्ष वर्गात गणित या विषयात ९० टक्के पेक्षा जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.७५०/- (प्रा. डॉ. आर. एन. इंगळे घोषित)

२९) बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. इंग्रजी (अनिवार्य) विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५००/- (डॉ. पिंपरणे एन. एम. घोषित)

३३) कै. व्ही.बी.स्वामी यांचे स्मरणार्थ बी.एस्सी. प्रथम व द्वितीय वर्गातून ऑर्ग्यानिक रसायनशास्त्र या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५०० + रु.५००/- (प्रा.डॉ. एम. बी. स्वामी घोषित)

३४) कै. एकनाथराव पाटील यांचे स्मरणार्थ बी.ए. तृतीय वर्गात राज्यशास्त्र या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५००/- (प्रा.डॉ.पी.डब्ल्यु. पाटील घोषित)

३७) बी. ए. प्रथम वर्गात हिंदी द्वितीय भाषा या विषयात सर्वप्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.७००/-(प्रा.श्रीमती कावळे आर. बी. घोषित)

३८) जगदगुरु संत तुकाराम स्मृती विद्रोही तुकाराम पुरस्कार बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी. प्रथम वर्ष मराठी भाषा या विषयात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु. ५००/- (प्रा.डॉ.मा.मा. जाधव घोषित)

३९) कालकथित प्रा. डॉ. एस. डी. धिमधिमे यांचे स्मरणार्थ प्राणीशास्त्र या विषयात बी.एस्सी.द्वितीय वर्गात सर्व प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५००/- शिष्यवृत्ती (प्रा.एस.के. नायक घोषित)

४०) कै. प्रल्हाद मारोतराव गुठ्ठे यांचे स्मरणार्थ उत्कृष्ट प्रशासकीय कर्मचारी साठी रु.५००/- (प्रा. एस. के. नायक घोषित)

४१) कै. आबाराव ग्यानोजी जाधव यांच्या स्मृतीप्रित्यर्थ बी.कॉम. द्वितीय वर्षात कॉस्ट अकौंटिंग या विषयात सर्वात जास्त गुण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यास रु.५००/- शिष्यवृत्ती. (प्रा. डॉ. प्रदीप साहेबराव जाधव घोषित)

ACADEMIC PLANNING CELL
CONSTITUTED COMMITTEES / CELL FOR
ACADEMIC YEAR 2026-27

महाविद्यालयीन समिती – समिती प्रमुख व सदस्य

१. **प्रवेश समिती** – प्रा.प्रदीप इंगोले (प्रमुख)
सदस्य – डॉ.यू.यू.राऊत, प्रा.एस.एन.यलपलवाड, डॉ.शारदा कदम, डॉ.बी.के.बोंगाने, डॉ.सीमा भोसले,

२. **वेळापत्रक समिती** – डॉ.एस.एस.पतंगे (प्रमुख)
सदस्य – डॉ.पी.एस.जाधव, डॉ.पी.जी.गवळी

३. **वार्षिक अंक समिती** – डॉ.शारदा कदम (प्रमुख)
सदस्य – प्रा.ए.एन.कल्याणकर, डॉ.शेख रजिया शहेनाज, प्रा.पी.जी.इंगोले,

४. **शिस्तपालन समिती**– डॉ.एन.बी.गजमल (प्रमुख)
सदस्य – डॉ.आर.एन.इंगळे, डॉ.व्ही.टी.नरवाडे, डॉ.आर.आर.मुटकुळे, डॉ.एन.के.अकमार

५. **सांस्कृतिक कक्ष** – डॉ.एस.एन.क्षीरसागर (प्रमुख)
डॉ.व्ही.टी.नरवाडे, डॉ.एस.एस.पतंगे, डॉ.शेख रजिया, प्रा.एस.जी.परवरे,

६. **दिनविशेष समिती** – डॉ.पी.डब्लू.पाटील (प्रमुख)
डॉ.एस.व्ही.पाटील, श्री अनिल पंडीत

७. **प्रसिद्धी समिती** – डॉ.बी.बी.खंदारे (प्रमुख)
डॉ.शारदा कदम, प्रा.प्रमोद पवार, श्री अनिल पंडीत

८. **मुलींचे वसतिगृह समिती** – डॉ.शेख रजिया शहेनाज
डॉ.शारदा कदम, प्रा.व्ही.व्ही.कोसकेवार, प्रा.जी.एस.पांचाळ सर, प्रा.के.एल.नामपल्ली

९. **मुलांचे वसतिगृह समिती** – प्रा.एन.के.अकमार
प्रा.आर.पी.गिराम, एस.पी.घोडमल्ले,

१०. **ग्रंथालय समिती** – डॉ.एस.एस.अवचार
डॉ.एम.बी.स्वामी, डॉ.एन.एम.पिंपरणे, डॉ.एस.आर.ढेंबरे डॉ.आर.जी.कुमावत,
श्री आर.गुंजकर, सानिका मगर, सम्राट सरोदे

११. **महिला तक्रार निवारण समिती** – डॉ.के.पी.देशमुख
डॉ.शेख रजिया, डॉ.शारदा कदम, डॉ.सीमा भोसले, डॉ.एस.एस.अवचार, डॉ.एन.के.आकमार,

१२. **रॅगींग प्रतिबंधक समिती** – डॉ.मा.मा.जाधव
डॉ.एन.बी.गजमल, डॉ.शारदा कदम, डॉ.एस.एस.अवचार

१३. **विद्यार्थी तक्रार कक्ष** – डॉ.मा.मा.जाधव
डॉ.एस.एन.क्षीरसागर, डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.पी.जी.गवळी, डॉ.पी.बी.बर्वे, डॉ.सीमा भोसले

१४. **करिअर गायडन्स आणि प्लेसमेंट कक्ष** – डॉ.एस.आर.ढेंबरे
डॉ.पी.जी.गवळी, डॉ.आर.आर.मुटकुळे, डॉ.आर.बी.कावळे

१५. **युजीसी, रुसा, डिबीटी, डीएसटी.** – डॉ.पी.जी.गवळी
डॉ.पी.एस.जाधव, डॉ.एस.एस.पतंगे, प्रा.एस.के.नायक, डॉ.आर.जी.कुमावत, डॉ.एस.एस.गावंडे

१६. **विद्यार्थी संसद समिती** – डॉ.आर.एन.इंगळे
प्रा.एस.के.नायक, प्रा.एस.जी.परवरे, डॉ.एस.व्ही.पाटील, डॉ.एस.आर.ढेंबरे

१७. **अपंग, अनाथ व आर्थिकदृष्टया दुर्बल समिती –** डॉ.पी.जी.गवळी
डॉ.यू.यू.राऊत, डॉ.एन.बी.गजमल, डॉ.शेख रजिया, डॉ.आर.बी.कावळे

१८. **संशोधन समिती –** डॉ.पी.एस.जाधव
डॉ.पी.जी.गवळी, डॉ.शारदा कदम, डॉ.एम.बी.स्वामी

१९. **खरेदी समिती –** डॉ.एस.आर.ढेंबरे
डॉ.आर.जी.कुमावत, डॉ.बी.के.बोंगाने, श्री ए.आर.सोनवणे

२०. **एनआयआरएफ समिती –** प्रा.एस.के.नायक
प्रा.डॉ.पी.जी.गवळी, प्रा.पी.जी.इंगोले, डॉ.पांडूरंग बर्वे,

२१. **शैक्षणिक अंकेक्षण समिती –** डॉ.एस.एस.पतंगे
डॉ.व्ही.टी.नरवाडे, डॉ.पांडूरंग बर्वे, डॉ.एस.एस.अवचार,डॉ.एस.एस.भालेराव, डॉ.आर.आर.मुटकुळे, डॉ.एम.बी.स्वामी, प्रा.ए.एन.कल्याणकर, डॉ.पी.एस.जाधव

२२. **अंतर्गत परीक्षा विभाग –** डॉ.एस.व्ही.पाटील
डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.एन.बी.गजमल, डॉ.बी.के.बोंगाने

२३. **हरीत परीसर समिती –** डॉ.व्ही.टी.नरवाडे
डॉ.एस.एस.पतंगे, डॉ.एस.एस.भालेराव, प्रा.राम कदम, श्री व्ही.बी.वायचाळ श्री एम.पी.गुट्ठे

२४. **भौतीक संसाधन समिती –** डॉ.बी.के.बोंगाने
डॉ.एस.एस.अवचार, प्रा.एन.के.अकमार, डॉ.एस.एस.भालेराव, श्री एम.एम.मंदावाड,

२५. **आर्थिक लेखापरीक्षण समिती –** डॉ.पी.एस.जाधव
डॉ.आर.एन.इंगळे, डॉ.एस.एस.पतंगे, श्री निलेश देशमुख, डॉ.एस.आर.ढेंबरे

२६. **माजी विद्यार्थी कक्ष –** डॉ.एन.के.अकमार
प्रा.ए.एन.कल्याणकर, डॉ.एस.एस.भालेराव, डॉ.व्ही.टी.नरवाडे, डॉ.आर आर मुटकुळे, डॉ.पी डब्ल्यू.पाटील, डॉ.आर.जी.कुमावत, डॉ.एस.आर.ढेंबरे

२७. **फलक लेखन समिती –** डॉ.एन.एम.पिंपरणे
डॉ.व्ही.टी.नरवाडे, डॉ.यू.यू.राऊत, प्रा.पी.बी.पवार, श्री आर.एम.मस्के, श्री एम.पी.गुटटे.

२८. **प्राध्यापक व पालक संघ –** प्रा.ए.एन.कल्याणकर
डॉ.आर.एन.इंगळे, डॉ.आर.आर.मुटकुळे, डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.आर.बी.कावळे.

२९. **विद्यार्थी विकास समिती –** डॉ.आर एन इंगळे
डॉ.एस.एन.क्षीरसागर, डॉ.एस.एस.गावंडे, डॉ.शारदा कदम, डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.आर.आर.मुटकुळे

३०. **विकास अनुदान निधी उपयोगिता समिती –** डॉ.एस.एस.पतंगे
डॉ.आर.एन.इंगळे, डॉ.पी.बी.बर्वे, डॉ.पी.एस.जाधव, श्री निलेश देशमुख, श्री ए.आर.सोनवणे

३१. **शैक्षणिक सहल** – डॉ.आर.आर.मुटकुळे
डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.एस.एस.गावंडे, डॉ.पी.डब्ल्यू.पाटील

३२. **स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन –** डॉ.आर.जी.कुमावत
डॉ.एन.एम.पिंपरणे, डॉ.यू.यू.राऊत, डॉ.सीमा भोसले, प्रा.यलपलवाड, प्रा.प्रमोद पवार.

३३. **शैक्षणिक नियोजन समिती** – डॉ.एन.एम.पिंपरणे
सदस्य – डॉ.एस.एस.पतंगे, डॉ.एम.बी.स्वामी

३४. **क्रीडा कक्ष –** प्रा.एन.के.आकमार
सदस्य – डॉ.एन.बी.गजमल.प्रा.अनिल नादरे

३५. **आरोग्य, मानसिक आरोग्य व समुपदेशन समिती –** प्रा.एन.के.आकमार
सदस्य – डॉ.एन.बी.गजमल, प्रा.ज्योती शिंदे

३६. **माहिती तंत्रज्ञान कक्ष** – प्रा.एस.के.नायक
सदस्य – डॉ.एस.एस.गावंडे, डॉ.पी.एस.जाधव, महेश पवार

३७. **प्रकाशन समिती –** डॉ.आर.आर.मुटकुळे
सदस्य – डॉ.एस.भोसले, डॉ.पी.बी.बर्वे, डॉ.शारदा कदम

३८. **शिष्यवृत्ती समिती –** डॉ.बी.बी.खंदारे
सदस्य – डॉ.यू.यू.राऊत, प्रा.एस.एन.यलपलवाड, श्री एम.पी.गुटटे,

३९. **नवोपक्रम व स्टार्टअप समिती –** डॉ.एस.एस.गावंडे
सदस्य – डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.बी.के.बोंगाणे डॉ.सीमा भोसले

४०. **महिला विकास समिती –** डॉ.आर.बी.कावळे
सदस्य – डॉ.एस.व्ही.पाटील, डॉ.शारदा कदम

४१. **आपत्ती व्यवस्थापन समिती –** प्रा.एन.के.अकमार
सदस्य – डॉ.पी.बी.बर्वे, डॉ.एस.एस.भालेराव

४२. **माहिती पुस्तका समिती –** डॉ.यू.यू.राऊत (प्रमुख)
सदस्य – डॉ.एम.बी.स्वामी डॉ.एस.एस.पतंगे, डॉ.पी.एस.जाधव, डॉ.आर.कावळे,
डॉ.शारदा कदम, डॉ.बी.के.बोंगाने

४३. **वादविवाद समिती** – डॉ.एस.एस.पतंगे
सदस्य – डॉ.शारदा कदम, प्रा.कोसकेवार, डॉ.एस.व्ही.पाटील, डॉ.यू.यू.राऊत, प्रा.राम कदम

४४. **कौशल्य विकास कक्ष, शिलाई मशिन, इ.–** डॉ.शेख रजिया शहेनाज
सदस्य – डॉ.एस व्ही.पाटील, डॉ.आर.कावळे

४५. **बहिर्जी वादविवाद स्पर्धा –** डॉ.बी.बी.खंदारे
सदस्य – डॉ.एस.एस.पतंगे, प्रा.कोसकेवार, प्रा.राम कदम, डॉ.यू.यू.राऊत

४६. **प्रज्ञा परिसंवाद कक्ष –** प्रा.पी.जी.इंगोले
सदस्य – डॉ.यू.यू.राऊत, प्रा.एस.एन.यलपलवाड, राजू गुंजकर

४७. **विस्तार उपक्रम कक्ष –** डॉ.शारदा कदम
सदस्य – डॉ.एस.एन.क्षीरसागर, डॉ.बी.के.बोंगाने डॉ.बी.बी.खंदारे व एन.एस.एस.कार्यक्रमाधिकारी

४८. **अभ्यास मंडळ कक्ष –** डॉ.एम.बी.स्वामी (प्रमुख)
सदस्य – डॉ.एस.एन.क्षीरसागर, डॉ.बी.बी.खंदारे, डॉ.के.पी.देशमुख, डॉ.एस.एस.पतंगे,
डॉ.आर.आर.मुटकुळे, डॉ.एन.बी.गजमल, डॉ.आर.जी.कुमावत, डॉ.पी.डब्ल्यू.पाटील,
प्रा.महेश परवरे, डॉ.एस.आर.ढेंबरे, डॉ.एस.एस.भालेराव, डॉ.आर.एन.इंगळे,
प्रा.एस.के.नायक, प्रा.ए.एन.कल्याणकर, डॉ.व्ही.टी.नरवाडे.

४९. **कॅन्टीन समिती** – डॉ.मा.मा.जाधव
सदस्य – डॉ.एम.बी.स्वामी, डॉ.एस.एन.क्षीरसागर, डॉ.पी.जी.गवळी,
डॉ.सीमा भोसले व नीलेश देशमुख

प्रेरणास्थान

क्रांतीवीर

हुतात्मा बहिर्जी शिंदे वापटीकर

हुतात्मा दिन १९ जुलै १९४८

आमचे मार्गदर्शक

मा. जयप्रकाशजी दांडेगावकर
अध्यक्ष,
हु. बहिर्जी स्मारक विद्यालय शिक्षण संस्था,
वापटी, ता. वसमत

मा. पंडितराव देशमुख
(माजी आमदार)
सचिव

ॲड.मा. मुंजाजीराव जाधव
(माजी आमदार)
उपाध्यक्ष

मा. नितीन महागावकर
सहसचिव

मा. उमाकांतराव शिंदे
कोषाध्यक्ष

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर जवळा खंदारबन
उद्घाटन सोहळा

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबिर जवळा खंदारबन
श्रमदान करताना विद्यार्थी

राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत रक्तदान करताना विद्यार्थी

ज्ञानतीर्थ, स्वा.रा.ती.म.युवक महोत्सव 2025
जलसा सादर करताना विद्यार्थी

राज्यस्तरीय सुगम गायन स्पर्धेत सादरीकरण करताना
संगीत विभागातील विद्यार्थी विश्वरत्न जोगदंड, कृष्णा चौरे

महात्मा फुले व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
या विषयावर व्याख्यान देताना डॉ. राजेंद्र गोणारकर

स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड येथे मराठवाडा मुक्ती
दिनानिमित्त रांगोळी स्पर्धेत सहभागी विद्यार्थिनी

विद्यार्थी-पालक मेळाव्यात मार्गदर्शन करताना
मा. कुलगुरू डॉ. मनोहर चासकर, स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड